

Ольга ВАСИЛЮК,
директор Тернопільської
районної централізованої
бібліотечної системи.

... "Кобзар" став другим Євангелієм для нашого народу, а по-стать автора цієї книги має для нас таку велику силу, так дуже вона нам дорога і близька, що мусить бути сповнене все, що нам заповів Тарас Шевченко. І буде!". **Б. Лепкий.**

Идучи тяжким шляхом становлення, залишаючись наодинці зі своїми проблемами, неухильно втрачаючи почуття самоідентифікації в останніх поколіннях, українська діаспора, все ж, намагається не втрачати тісний та живий зв'язок зі своєю історичною Батьківщиною.

Доброчинність — явище, знайоме в Україні здавна. Представник української діаспори в Канаді Мар'ян Штика — член ОУН, вояк УПА, громадський діяч і меценат, уродженець села Костянтинівка Тернопільського району — багато років тому назад покинув рідну землю, але безкорисливо матеріально підтримує українську культуру та громаду своєї великої Батьківщини.

Народився Мар'ян Штика 4 липня 1922 року в заможній селянській родині. Сім'я володіла великою бібліотекою і вже в школі Мар'ян вирізнявся серед інших дітей любов'ю до книги, до науки. Разом з молодшим братом Станіславом їх виховали побожними та національно свідомими, і тому, коли прийшла пора боронити Україну від ворогів, Мар'ян разом із братом поповнили ряди Української повстанської армії.

Мар'ян пройшов службу при крайовому проводі ОУН, був зразковим воїном та водночас доброю і щирою людиною, яку всі любили й поважали. Жорстокі та антилюдські політичні системи комуністичних та фашистських загарбників змусили його покинути рідну землю та оселитися в далекій Канаді. З самого початку переселення він намагався зберегти мову, культуру, звичаї. Його серце та душа є невід'ємними від рідного краю. Відтак пан Мар'ян всіляко намагається допомогти своїм землякам як духовно, так і матеріально.

І сьогодні, в тяжкі часи для України, Мар'ян Штика небайдужий до її долі і зробив свій внесок у збереження та розбудову української нації — спонсорував кошти на підтримку Майдану. В Україну із далекого зарубіжжя надходять книги та матеріали, які включають видання з української історії, культури, літературознавства — все, що пов'язано з українською. Так потрапили в бібліотеку села Костянтинівка і особливо цінні видання "Кобзар" Т. Г. Шевченка. Для багатьох родин в еміграції "Кобзар" став родинною реліквією, яка переда-

Завідуюча клубом-бібліотекою села Костянтинівка Олександра Пиндус у Тернопільській ЦРБ репрезентувала цінні видання "Кобзар" Т. Г. Шевченка, подаровані меценатом з Канади Мар'яном Штикою.

валася з покоління в покоління.

Не менше цінуються ці видання і в Україні. Олександра Михайлівна Пиндус, завідувача клубом-бібліотекою села Костянтинівка, землячка Мар'яна Штики, репрезентувала ці видання у Тернопільській центральній районній бібліотеці.

Серед цінних видань у цій колекції знаходимо "Кобзар", виданий Українською вільною академією наук Інституту Шевченкознавства у 1960 р. у Вінніпезі (Канада) за редакцією Ярослава Рудницького, з поясненнями і примітками д-ра Василя Сімовича. Ця книга була перевидана до відзначення століття появи "Кобзаря" (з 1860 р. — третє видання) й століття з дня смерті великого генія України Тараса Шевченка з метою "вдоступнити Шевченкове слово якнайширшим колам української громад-

ськості в краю й на еміграції".

У переліку раритетів — 4 томи "Кобзар" Т. Г. Шевченка, переклад з "Ukrainian publ. Winnipeg, Man". Кожна поезія в цьому зібранні творів підписана джерелом першодруку.

Надзвичайно цікавим є видання "Кобзар" — повний ілюстрований збірник віршованих творів поета з життєписом та передмовою Богдана Лепкого. Рік видання книги не встановлено, проте книга є старовинною та цінною.

Всього до бібліотеки завдяки благодійності Мар'яна Штики потрапило 8 видань книг "Кобзар", які будуть включені до анотованого рекомендаційного покажчика "Поліграфічне розмаїття книги "Кобзар" у фондах публічних бібліотек Тернопільщини", присвяченого 200-річчю з дня народження Тараса Шевченка.

СТОЇМО ДО ПЕРЕМОГИ!

Зголошуйтесь до Самооборони
Тернопільського району

ТЕЛ. 0671201050

ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО

"Землевласник-СЛ"

46011, Україна, м.Тернопіль,
просп. С. Бандери, 34-А, 2
(біля Центрального стадіону)
тел. 52-02-07, 52-02-23

вул. М. Кривоноса, 10, 4 поверх
тел. 067-354-65-67,
42-42-70

Приймаємо замовлення на землепорядні та геодезичні роботи:

приватизація земельних ділянок; переоформлення прав власності при переході прав на земельну ділянку на підставі цивільно-правових угод; винесення земельних ділянок в натуру та встановлення межових знаків; геодезичні обміри; розробка проектів землеустрою.

Богдан ЛИХИЙ, голова фракції “Свобода” у Тернопільській районній раді: “У Криму громадяни почали розуміти, що Росія хоче перетворити Крим на мертву зону. Сьогодні Росія намагається повернути вплив на Україну за допомогою сили. Аналізуючи повідомлення у ЗМІ, ситуація на цей момент є надзвичайно складною. Шляхом виходу є позиція народу України в Криму: сьогодні, як ніколи, ми маємо бути єдиними. Однак, думаю, до збройного конфлікту не дійде, все вирішиться за допомогою дипломатії.

Сьогодні у Тернопільському районі актуальним є призначення нового голови райдержадміністрації та проведення люстрації в Тернопільському районі. Також будуть розпочинатися перевірки щодо усіх оборудок попередньої влади та відновлення справедливості”.

Юрій МАЛЕЦЬКИЙ, голова фракції “Батьківщина” у Тернопільській районній раді: “Якби Україна раніше вступила до Північно-Атлантичного альянсу, російських військ в Криму не було б апріорі. Тому вважаю вхід України в НАТО у супроводі з відповідними змінами у Конституції необхідним і терміновим кроком діючої влади. Для врегулювання ситуації в Криму потрібна чітка позиція нинішнього уряду. Вважаю, АР Крим залишитися у межах суверенної України, оскільки протилежне може викликати ланцюгову реакцію стосовно інших країн світу, адже є небезпідставні побоювання Третьої світової війни. Відтак, держави-гаранти за Будапештським меморандумом повинні максимально і терміново застосувати свої важелі впливу, в тому числі економічні і військові стосовно свавілля Росії.

На перший погляд непопулярні призначення на посади губернаторів на Сході і Півдні України олігархів насправді є дієвим впливом на стабілізацію економічної ситуації в Україні. Оскільки олігархи володіють значними активами в межах України і, м'яко кажучи, мають що втрачати. У діалозі з мешканцями східних і південних областей важливо не акцентувати на тому, що нас роз'єднує. Штучно створені релігійні, мовні і культурні протиріччя не повинні бути на слуху. Мешканці всіх регіонів України – єдиний народ зі спільними проблемами – безробіття, низький соціальний рівень однаково до болю відомі як жителям Харкова, так і Тернополя. Треба визнати, що непопулярний бюджет “тотальної

Що буде завтра?

Як зупинити агресію Росії в Криму? Як будувати діалог з мешканцями східних і південних регіонів держави? На які кроки терміново слід зважитися новому уряду? На ці запитання спеціально для “Подільського слова” відповіли керівники фракцій у Тернопільській районній раді, представники політичних сил та органів місцевого самоврядування.

економії” був у сценарії світових країн, які так само опинялися на межі дефолту. Приміром, Греція, Італія у свій час продуктивно використовували ці інструменти впливу. Словом, завтра нас чекає режим глобальної економії, аби підтримувати рівень елементарного споживчого кошика. Потрібно дати час нинішньому уряду попрацювати хоча б півроку, потім вже щось вимагати – з цим солідарні і представники радикальних течій. Можливо, варто повернутися до виконкомів, які виконуватимуть функції адміністрації”.

Юрій МИХАЙЛЮК, голова фракції “Наша Україна” у Тернопільській районній раді: “З огляду на заяву в. о. Президента України Олександра Турчинова щодо невтручання Збройних сил України у події на території Криму, важко спрогнозувати ситуацію в країні. І хоча Володимир Путін все ще відмовляється визнати військових на території Криму солдатами Росії, ці “зелені чоловічки” виконують вказівки і не пропустять на територію Криму українські Збройні сили. Слід відзначити останню заяву Путіна про нібито некоректний вихід України зі складу Радянського Союзу. Нині відпрацьовується модель сучасної війни – анексія території України відбувається без жодного пострілу. Порушивши умови Будапештського меморандуму, Росія проokuє інші світові країни нарощувати ядерні м'язи. Які аргументи тепер можна наводити Північній Кореї, Ірану, Пакистану, Індії щодо відмови від ядерної зброї? На жаль, грузинський сценарій в Криму з боку Росії спрацює.

В Україні нині діє Національна рада з питань телебачення і радіомовлення, однак, вона чомусь не до кінця виконує свої повноваження. Необхідно негайно припинити зомбування мешканців Сходу і Півдня України через відключення російських телеканалів. В Україні є численні патріотичні організації, які повинні взяти ініціативу на себе, створити мобільні бригади, групи і проривати інформаційну блокаду.

Щоб перейти до легітимної парламентсько-президентської форми правління, треба призначити терміново і вибори Верховної Ради, місцевих рад паралельно з президентськими. Не варто боятися вакууму влади, Верховна Рада може спокійно виконувати свої повноваження до складання присяги новообраніх депутатів, так само і на рівні керівництва місцевих органів влади. До роботи повинні прийти ефективні менеджери. Як приклад слугує робота новообраного Міністра фінансів України Олександра Шлапака, який висловив чітку готовність до роботи та оголосив про реалізацію програми жорсткої економії державних коштів, зроблені перші ефективні заходи, спрямовані на раціоналізацію державних видат-

ків та збільшення притоку іноземних інвестицій в країну. Прикро, що досі не прийнятий закон про люстрацію, люстраційного комітету мало. Коли б уряд в Україні формувався згідно з критеріями цього закону, тоді можна було б розраховувати на його ефективність”.

Роман НАКОНЕЧНИЙ, заступник голови Тернопільської районної ради, член фракції “Свобода”: “У Криму відбувається окупація Росією української території – це небезпечна політична гра Володимира Путіна. Американці спрямували на захист України стратегічно потужні морський флот і авіаносці. Не секрет, що один підводний човен може знищити значну частину промислових центрів Росії. Треба визнати, що обрано курс до Третьої світової війни, тому президенту Росії необхідно відмовитися від імперіалістичних амбіцій і повернути війська з України. Тоді мешканці АР Крим проведуть легітимний референдум. Інакше жодна держава світу не визнає результатів голосування щодо статусу Криму.

Добре, що позиція уряду витримана в певних рамках, але неприпустимо, що нині східні і південні області підпадають під окупацію Росії – це наслідки бездіяльності попереднього українського уряду та незрозуміла позиція очікування сьогоденного. Треба визнати, що політика стосовно мешканців східних, південних областей була неправильною. Надалі потрібно заохочувати жителів цієї території до всього українського. У школах з вивченням української мови необхідно стимулювати вчителів більшою зарплатнею, спрямовувати спеціалістів із Західної України. Нині необхідно застосовувати радикальні дії, проводити мобілізацію військ для самооборони. Очікувати на реакцію світу – не виправданно.

Економічний стан не вважаю нині катастрофічним, це всього лише етап переходу з однієї економіки в іншу. Грушова підтримка США і Європи повинна бути використана раціонально – під конкретні реформи, які запустять механізм накопичення капіталу, а не лише використання. Приміром, у Тернопільському районі потрібно виділити 15 сотих земельної ділянки для того, щоб розширити потужне підприємство з іноземними інвестиціями ТОВ “СЕ Бортнедце-Україна”, яке працює на території Байковецької сільської ради. Відтак, запрацює новий цех на 2 тис. робочих місць, в економіку Тернопільського району надійдуть інвестиції. Наразі у Тернопільському районі економічна ситуація стабільна, податкові надходження не зменшилися, виплачується заробітна плата освітянам. Водночас є заборгованість сільських рад з виплати заробітної плати перед працівниками дитячих садків”.

Михайло МИКОЛЕНКО, голова Тернопільської обласної ради у 2006-2009 рр., член Тернопільського обласного бюро ВО “Батьківщина”: “Вважаю, до світової війни справа не дійде, Росія її вести не здатна. Спроба анексії українських територій завершиться там, де Росію зупинять США і Європа.

Верховна Рада України йде правильним шляхом – заяви до гарантів Будапештського меморандуму, відповідні заходи в межах своєї компетенції народні депутати здійснюють. Бюджет повинен бути реальним. Відрадно, що з цього приводу конкретні кроки вже оголосив прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк, зазначивши, що обсяги галопуючої корупції, які існували в уряді, були пов'язані в першу чергу з непрозорим і ручним управлінням бюджету через державні закупівлі. Вважаю, закон про державні закупівлі з прозорим механізмом витрачання бюджетних коштів дозволить відвести Україну від межі дефолту. А на зменшенні соціальних виплат не зкономим. Можливо, добре було б взяти до уваги проект бюджетного кодексу, який перед президентськими виборами у 2009 році пропонувала Юлія Тимошенко. Цей законопроект передбачав ініціативу місцевим радам і значні їх фінансові повноваження, тобто, залишити в місцевих органах самоврядування земельний податок, екологічні збори, значну частину прибуткового податку та податку з прибутку підприємств, аби “розкріпачити” місцеві ради і щоб вони були зацікавлені у роботі підприємств на їх територіях”.

Арсен ЧУДИК, голова фракції “Українська народна партія” у Тернопільській районній раді: “Проблема Криму для мене болюча і близька. Свого часу я навчався у Севастопольському військово-морському інституті ім. П. Нахімова за спеціальністю радіотехнік. Студентами цього вузу з Тернопільщини тоді стали я і мешканець смт. Великі Бірки Юрій Федаш, який нині є капітаном третього рангу морського тральщика “Черкаси”. Наші військові в Криму нині вважають себе покинутими державою напризволяще, вони не володіють чіткими директивами з Києва щодо майбутніх дій, стоять у морі під прицілом російських снайперів. У 1994 році було підписано Будапештський меморандум між Україною та трьома країнами-гарантами – США, Великою Британією і Росією з відповідними гарантіями збереження суверенітету України. В результаті маємо патову ситуацію у всьому світі. Сильні країни світу втратили свій авторитет, вважаю, нам потрібно відновлювати ядерні

потужності.

Нині Схід і Південь є так само не почутими, як буквально вчора не були почутими Захід і Центр України. Їх важко переконати у зв'язку з інформаційною блокадою, але разом ми хочемо спільного – миру, спокою, благополуччя. Немає часу на балачки та дискусії, потрібно працювати на результат. Нам всім треба бути готовими до мобілізації. Повинно вийти хоча б два мільйони людей, не обов'язково зі зброєю, а чисельно пройти пліч-о-пліч пішоходом до Криму. Ми повинні зрозуміти, що Росія не зацікавлена виключно в анексії Криму, її очікування значно глобальніші – це захоплення повністю території Півдня і Сходу.

Україна повинна пройти шлях економії, можливо, взяти за приклад польський і грузинський досвід реформування. На часі – розширення повноважень органів місцевого самоврядування, ліквідація місцевих адміністрацій та створення виконавчих комітетів, контроль над якими проводитиме громадськість. Це об'єднає Схід і Захід”.

Анатолій КУЛИК, голова Тернопільського обласного відділення Всеукраїнської асоціації сільських і селищних рад, Байковецький сільський голова: “Ситуація в Криму особисто для мене стала шоком. Дружній сусідній народ вчинив варварський напад на суверенну українську державу. Найбільше шокує цінічна брехня з боку Путіна щодо невизнання присутності російських військ в межах України.

Гадаю, народ побороти неможливо, і супротив, який виявить українське свідоме суспільство та діаспора, доведуть російському президенту, що його чекає доля Віктора Януковича. Народ Росії сформує свій Майдан, приклад з українців готові взяти багато росіян. Не секрет, що наслідком втручання в суверенітет України Росія має зниження рейтингів, інфляцію, там і без цього суспільство не розкошувало, за виключенням двох міст – Москви і Санкт-Петербурга, решта населення бідне.

Щодо позитивних моментів діяльності нинішнього українського уряду, відзначу тісну співпрацю з Міжнародним валютним фондом, Європейським Союзом та США. Безперечно, нам варто йти на ті поступки, яких вимагає міжнародна спільнота. В результаті перших траншів фінансової допомоги Україна закриє “газове питання”, почне формування нової поліції, військового імунітету. Оскільки корупційний стиль президентства Януковича практично самоліквідувався, бізнес набере нових обертів. Вважаю, уряд повинен внести пом'якшуючі умови оподаткування, відтак буде накопичення інвестицій і вироблення внутрішнього капіталу. Переконали, що позитивні результати стануть помітними впродовж півроку. Правильним кроком вважаю призначення потужних фінансових магнатів на посади очільників обласних державних адміністрацій у Східній Україні. Вони мають авторитет у населення, до них будуть прислухатися. Звісно, ми, західняки, повинні інформувати своїх знайомих, друзів, родичів зі Сходу, але малоімовірно, що до нас прислухаються – надто добре спрацювала російська пропаганда попередніх років.

Очікую змін у місцевому самоврядуванні, конкретно розраховуючи на компетентних у цьому питанні осіб, які зараз є в уряді. Маю на увазі колишнього мера Вінниці Володимира Гройсмана”.

Підготувала Ірина ЮРКО.

• Вітаємо!

З 60-річчям вітаємо начальника Головного управління Державної казначейської служби України в Тернопільській області, колишнього начальника фінансово-го управління Тернопільської райдержадміністрації **Михайла Йосиповича МАЦА**. Щиро зичимо міцного здоров'я, родинного тепла, професійних успіхів, Господнього благословення у всіх добрих починаннях.

Ще небо хмарами не вкрите,
Ще так прозоро сяють роси,
А вже по ліву руку — літо,
А вже по праву руку — осінь.
Ще очі блиску не позбулись,
Ще серце жити не стомилось,
А вже по ліву руку — юність,
А вже по праву руку — зрілість.
А час летить нестримно далі
Й душа немовби молодіє:
По ліву руку — всі печалі,
По праву руку — всі надії.
Життя не зміряти літами,
А щастя — то важка наука,
Хай буде радість завжди з Вами
По ліву і по праву руку.

З повагою — колектив фінансового управління Тернопільської райдержадміністрації, редакція газети “Подільське слово”.

• Новини

• Управління СБУ в Тернопільській області очолив Іван Юлик. Відповідний Указ 12 березня ц. р. підписав в. о. президента України Олександр Турчинов.

• Політичну частину угоди про асоціацію з Євросоюзом Україна може підписати вже наступного тижня. Про це в середу на спільній прес-конференції заявили польський прем'єр-міністр Дональд Туск і канцлер Німеччини Ангела Меркель.

• 13 березня Верховна Рада України ухвалила Закон “Про створення Національної гвардії”. За це проголосували 262 народних депутати з 330 зареєстрованих. Як повідомив голова Верховної Ради і автор ухваленого закону Олександр Турчинов, Національна гвардія створюється на основі МВС, якому буде підпорядковуватися. Вона виконуватиме правоохоронні функції та службово-бойові завдання як в умовах мирного часу, так і в разі введення надзвичайного стану в Україні чи її окремих частинах. Загальна чисельність Національної гвардії України становитиме близько 60 тисяч військових. Секретар РНБО Андрій Парубій заявив, що до української Національної гвардії увійдуть 20 тисяч бійців Самооборони Майдану.

• США та країни Євросоюзу визнали Україну та українців найпатріотичнішою країною і найпатріотичнішим народом у світі в 2014 році. Україна захопила пальму першості в світовому рейтингу патріотизму “Immigrada”.

• Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк 12 і 13 березня з робочим візитом перебував у США на запрошення Барака Обами. Він також зустрівся з державним секретарем США Джоном Керрі, провів зустрічі в Конгресі США і з керівництвом Міжнародного валютного фонду та Світового банку. “США і світові доведеться змусити Росію дорого заплатити, якщо вона не змінить курсу щодо України, — зазначив президент США Барак Обама. — США підтримають Україну у збереженні її територіальної цілісності і суверенітету. Головна безпека, з якою стикається Україна, це загроза її територіальній цілісності”. Президент США висловив сподівання, що референдум про майбутнє півострова ще можна зупинити.

• Історії з Майдану

Молитва матері

Галина ЮРСА — ТРР “Джерело”. Фото автора та з архіву родини Мельник.

Нинішні події на Євромайдані у Києві та по всій Україні — велике випробування для матерів. Непросто нині народити, виростити сина чи дочку. А ще важче чекати, хвилюватися, знаючи, що їх здоров'ю та життю загрожує небезпека. Тоді кожна жінка подібна до зболеної птахи, яка готова впасти ниць з висоти, тільки б її дитя жило. Якби ж то можна було зазирнути у серце матері...

Ірина Мельник із Прошова Тернопільського району разом з чоловіком народили десятиро дітей. Тішилися появі кожної донечки та сина. Нині найстарший дочці 30 років, а наймолодшій — 16. Голови великого сімейства не стало раптово 8 років тому. Помер від інсульту. Молода жінка залишилася вдовою з десятима дітьми, яких треба було виростити та дати хліб у руки. Від болю стисалося серце. І лише молитва й надія на Бога давали віру та впевненість. Кожен знає, як непросто дати раду одній дитині. А тут десяток. Але з Божою поміччю виросли сини та дочки, дехто з них вже має свої сім'ї. Стала пані Ірина багатою бабусею. Різне було у житті, але якось у мирі все переносилось.

Настали дні, які у книгу новітньої історії України будуть вписані як Євромайдан. Діти Ірини Мельник брали участь чи підтримували мирні акції у Тернополі. Нікому з них не байдужа доля України. Але, коли у листопаді минулого року загопи “Беркута” позвір'ячому побили молодих студентів, журналістів, коли з'явилися перші жертви, у серці кожного з них закипіла хвиля справедливої люті. Першим поїхав до Києва 22-річний Грицько, якого в родині кличуть Романом — у пам'ять про рано загиблого та гаряче любимого родича. 16 лютого Роман мав бути на хрестинах. Але встиг лише привітати сестру з народженням дитини по телефону. А на другий день мітингувальники із Золотників Теревовлянського району рушили на Київ. Хлопець разом з побратимами здолав важкий шлях, адже дороги були заблоковані. Тож довелося пробиратися лісами та іншими шляхами. Добравшись до Майдану, хлопці опинились в епіцентрі подій, за якими слідувала Україна й увесь світ. Євромайдан палав. Зрадницька влада рапортувала Росії про негайну зачистку Майдану. Плакала тоді Україна. Адже кожен розумів: це могло статися. Невеликі загопи патріотів із палицями та дерев'яними щитами по

Григорій Мельник — герой Євромайдану.

Пані Ірина, мама Григорія Мельника, тепер волонтер ТРО Товариства Червоного Хреста України.

один бік та добре озброєний “Беркут” — по інший. “Боже, як повторюється історія!” — напевне, мислив собі кожен, згадуючи про Круті...

У вирі бою Роман помітив снайпера, який члився у зовсім молодого хлопчину. Не замислюючись ні на мить, він закрив його і впав, скошений кулею, спрямованою в побратима. Шістнадцятилітній врятований юнак миттю організував хлопців, і вони під стрілянину з автоматів калашникова з ворожого боку винесли Романа з поля бою на дерев'яному щиті...

Мати у Прошові десятки разів набирала сина по мобільному. Роман не відповідав. З болю серце матері, здавалось, не витримає. Але молилась, вірила, що хлопець живий і дасть про себе знати. Проганяла геть важкі передчуття. Але коли довідалась, що її син пропав, ледве стримувалась. Ридала і молилася. Молилася і просила за нього та усіх, хто у ті важкі дні випробувань був на Майдані. Інформацію про сина розмістили у мережі Інтернет. Зі сцени Майдану не раз лунало: “Романе Мельник з Тернополя,

• Служу Україні!

Військові комісаріати Тернопільщини вже приписали до призовних дільниць понад 80% юнаків

Василь ЛАБАЙ, Західний регіональний медіа-центр Міністерства оборони України.

На Тернопільщині проводяться заходи щодо приписки юнаків 1997 року народження при районних військкоматах. Кожного юнака відповідного віку викликають до військових установ, де вивчають на придатність до військової служби.

Як повідомили в Тернопільському обласному військовому комісаріаті, цього року на призовних дільницях районних військкоматів на військовий облік планується поставити понад 6600

юнаків. — Триватиме приписна кампанія до 31 березня, — повідомив начальник відділу обліково-призовної роботи — заступник Тернопільського обласного військового комісара з призову підполковник Олег Денисюк. — Під час цього загальнодержавного заходу юнаки пройдуть медичні комісії, їхні морально-психологічні та фізичні якості будуть вивчені психологами й офіцерами військкоматів.

Варто зазначити, що ще до початку приписної кампанії особовим складом військових комісаріатів Тернопільщини проведено ряд підготовчих заходів. Зокрема, проведено заняття з особовим складом, які залучаються до при-

якщо ти чуєш, відгукнись! Тебе шукає мама та друзі”.

На пошуки Романа до Києва поїхали побратими і через деякий час нарешті знайшли його важкопораненого у госпіталі. Мати Романа розповідає: “Лікарі говорили, що молоді хлопці помирили, маючи легші рани. Груді мого сина прошили дві кулі, ще дві вцілили у печінку, зачепивши кишечник. Медики жорстоко боролись за його молоде життя. А в той час десятки священиків та вірян з різних конфесій підносили молитви за Романа. Кожне їх слово, кожен подих проходив крізь мене. Важко зараз передати ці відчуття. Нині я вірю, що Бог допоміг нам у цю важку годину. Нині Вервиця завжди при мені. Відмовляю Обітницю Щастя, інші молитви за наших патріотів, лікарів, увесь український багатостраждальний народ. Мусимо перебути всі випробуван-

ня та гідно вистояти. Адже гідне життя в Україні — мрія наших дітей. Тож маємо їх підтримати...”

Роман Мельник після успішних операцій проходить лікування та реабілітацію у столиці та хоче якнайшвидше повернутися додому, пригорнути матір, родину та малолітніх дітей, яких залишив у селі на Теревовлянщині.

Нині мати героя Романа Мельника з Прошови Ірина часто навідується до Тернопільської районної організації Товариства Червоного Хреста України. Разом з головою організації Ольгою Нижник започаткували об'єднання матерів євромайданівців Тернопільського району. Їхнє завдання — зав'язувати контакти з сім'ями, родичі яких брали участь у Євромайдані, потребують моральної та гуманітарної допомоги, а також пошук зниклих під час воєнних дій...

Надворі рання весна. Піднімають до сонця свої голівки підсніжники, сон-трава, проліски. Вірять, що у нашого, такого гарного народу не вмере надія. А перемога прийде обов'язково!

• Брифінг

Деклараційна кампанія: перші підсумки

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

6 березня у Тернопільській об'єднаній державній податковій інспекції відбувся брифінг на тему “Деклараційна кампанія 2014 року перші підсумки”, в якому взяла участь заступник начальника Тернопільської об'єднаної державної податкової інспекції ГУ Міндоходів у Тернопільській області Василь Кравець, начальник відділу адміністрування податку на доходи фізичних осіб Леся Захарко.

Під час брифінгу йшлося про правила оформлення декларації про майновий стан і доходи, підбито перші підсумки деклараційної кампанії 2014 року. Василь Кравець повідомив, що подати декларацію про доходи можна з 1 січня по 1 травня, а до 1 серпня потрібно сплатити податок. Було зазначено, що громадяни зобов'язані подати декларацію про майновий стан і доходи в разі отримання ними протягом звітного 2013 року окремих оподатковуваних доходів, з яких при їх нарахуванні чи виплаті податок не утримувався (інвестиційний прибуток; заборгованість, за якою минув строк позовної давності; додаткові блага від третьої особи тощо); у разі отримання протягом календарного року доходу, який виплачувався платнику двома чи більше податковими агентами, і при цьому загальна сума такого доходу за будь-який календарний місяць не перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного податкового року (у 2013 році — 11470 гривень); у разі отримання доходів від особи, яка не є податковим агентом, тобто, від резидента або фізичної особи, яка не має статусу суб'єкта підприємницької діяльності або не є особою, яка здійснює незалежну професійну діяльність (здача у найм житла, отриманого у спадщину, подароване рухоме чи нерухоме майно, дохід від операцій продажу (обміну) рухомого чи нерухомого майна); у разі отримання іноземних доходів (громадяни, які працюють за кордоном, отримували іноземні доходи). Станом на цей час до Тернопільської об'єднаної державної податкової інспекції мешканцями Тернополя і Тернопільського району подано 1011 декларацій за минулий рік. Загалом задекларовано 21,3 мільйона гривень доходу та відображено в податкових деклараціях до сплати 973,5 тисяч гривень податку на доходи фізичних осіб. Троє декларантів заявили про отримання іноземних доходів, їм нараховано до сплати 5,5 тисячі гривень. Доходи у вигляді спадщини та подарунків задекларували 126 громадян на суму 15,3 млн. гривень (583,6 тисяч гривень податку). Майже 246,4 тисячі гривень податку сплатять 40 тернополян, які заявили про отримання доходів від продажу рухомого та нерухомого майна (сума доходу 4,7 млн. гривень). До наповнення бюджетів долучилися особи, які отримували доходи від здачі у найм житла (22 декларанти, які сплатять 93,8 тисяч гривень податку).

Ряд громадян забажали скористатися своїм правом на отримання податкової знижки: 753 декларанти понесли витрати на навчання, 14 — на іпотечне кредитування, 26 — за догорами дострокового страхування життя.

Василь Кравець зазначив, що Тернопільська ОДПІ зареєструвала одного мільйонера. Це тернополянин, який задекларував доходи у вигляді спадщини.

Набуття та припинення громадянства в Україні

Михайло НАЦЮК,
начальник
Тернопільського
районного
управління юстиції.

Конституцією України передбачено існування в Україні єдиного громадянства.

Набуття і припинення громадянства України визначаються Законом України “Про громадянство України”. Відповідно до статті 6 цього Закону, громадянство України набувається: за народженням; за територіальним походженням; внаслідок прийняття до громадянства; внаслідок поновлення у громадянстві; внаслідок встановлення над дитиною опіки чи піклування, влаштування дитини в дитячий заклад чи заклад охорони здоров'я, в дитячий будинок сімейного типу чи прийомну сім'ю або передання на виховання в сім'ю патронатного вихователя; внаслідок встановлення над особою, визнаною судом недієздатною, опіки; у зв'язку з перебуванням у громадянстві України одного чи обох батьків дитини; внаслідок визнання батьківства чи материнства або встановлення факту батьківства чи материнства; за іншими підставами, передбаченими між-

народними договорами України.

Припинення ж громадянства України відбувається з таких підстав, як вихід з громадянства України, втрата громадянства України, а також з підстав, передбачених міжнародними договорами України. Відповідно до статті 19 Закону, підставами для втрати громадянства України є: добровільне набуття громадянством України громадянства іншої держави, якщо на момент такого набуття він досяг повноліття; набуття особою громадянства України внаслідок обману, свідомого подання неправдивих відомостей або фальшивих документів; добровільний вступ на військову службу іншої держави, яка, відповідно до законодавства цієї держави, не є військовим обов'язком чи альтернативною (невійськовою) службою.

Добровільним набуттям громадянства іншої держави вважаються всі випадки, коли громадянин України для набуття громадянства іншої держави повинен був звертатися із заявою чи клопотанням про таке набуття, відповідно до порядку, встановленого національним законодавством держави, громадянство якої набуто.

Не вважається добровільним набуттям іншого громадянства у таких випадках: одночасне набут-

тя дитиною за народженням громадянства України та громадянства іншої держави чи держав; набуття дитиною, яка є громадянином України, громадянства своїх усиновителів внаслідок усиновлення її іноземцями; автоматичне набуття громадянством України іншого громадянства в результаті одруження з іноземцем; автоматичне набуття громадянством України, який досяг повноліття, іншого громадянства внаслідок застосування законодавства іноземної держави, якщо такий громадянин не отримав документ, що підтверджує наявність у нього громадянства іншої держави.

Підстави втрати громадянства, передбачені пунктами 1, 3, не застосовуються, якщо внаслідок цього громадянин України стане особою без громадянства. Повноваженням щодо прийняття до громадянства України і припинення громадянства України наділений Президент України.

Датою припинення громадянства України є дата видання відповідного указу Президента України. Громадянин України, який подав заяву про вихід з громадянства України або щодо якого оформляється втрата громадянства, до видання указу Президента України про припинення громадянства України користується всіма правами і несе всі обов'язки громадянина України.

• Соціальний захист

Пільги на придбання твердого палива та скрапленого газу у 2014 році

Лілія МАКУХ,
провідний спеціаліст відділу
персоніфікованого обліку
пільгових категорій населення
управління соціального
захисту населення
Тернопільської
райдержадміністрації.

Відповідно до Постанови КМУ від 23.04.2012 р. № 356 “Про встановлення мінімальних норм забезпечення населення твердим паливом і скрапленим газом та граничних показників їх вартості для надання пільг і житлових субсидій з державного бюджету місцевим бюджетам” та

Постанови КМУ від 18.12.2013 р. № 978 “Про схвалення основних прогностичних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2014 рік”, затверджено натуральні норми забезпечення населення твердим паливом і скрапленим газом, відповідно до яких населенню надаються пільги готівкою для відшкодування витрат на їх придбання за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам у межах мінімальних норм та визначено граничні показники їх вартості у 2014 році: одна тонна твердого палива — 1078,23 гривень, один балон скрапленого

• Пенсійна реформа

газу (доходу), який враховували під час призначення (попереднього перерахунку) попереднього виду пенсії.

Якщо особа після призначення пенсії у зв'язку з інвалідністю продовжувала працювати й набула не менше, як 24 місяці страхового стажу після призначення (попереднього перерахунку) пенсії незалежно від перерв у роботі, під час переведення вперше з пенсії у зв'язку з інвалідністю на пенсію за віком застосовують середню заробітну плату (дохід), визначену у частині другій статті 40 Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”, для призначення пенсії (за три роки, що передують року звернення з приводу призначення пенсії за віком).

Чи буде враховано для обчислення пенсії заробітну плату, нараховану науковому працівникові за роботу за сумісництвом?

Відповідно до статті 1 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”, науковий працівник — це вчений, який за основним місцем роботи та відповідно до трудового договору (контракту) професійно займається науковою, науково-технічною, науково-організаційною або

газу — 138,33 гривень на домогосподарство на рік.

Для призначення пільг з придбання твердого палива і скрапленого газу жителям району необхідно звернутись до управління соціального захисту населення або до сільських, селищних рад за зареєстрованим місцем проживання з відповідною заявою, до якої надати довідку про наявність у житловому приміщенні пічного опалення та/або кухонного вогнища на твердому паливі та довідку про склад сім'ї.

Довідки за тел.: 53-25-01, 53-25-90.

науково-педагогічною діяльністю та має відповідну кваліфікацію незалежно від наявності наукового ступеня або вченого звання, підтверджену результатами атестації.

Згідно із частиною 5 статті 24 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”, для обчислення пенсії враховують заробітну плату наукового (науково-педагогічного) працівника за основним місцем роботи за весь період страхового стажу на посадах наукового (науково-педагогічного) працівника, починаючи з 1.07.2000 р. За бажанням пенсіонера та за умови підтвердження довідки про заробітну плату первинними документами (до 1.01.2016 р.) або якщо період страхового стажу на посадах наукового (науково-педагогічного) працівника (з 1.07.2000 р.) становить менше, ніж 60 календарних місяців, то для обчислення пенсії враховується заробітна плата за основним місцем роботи за будь-які 60 календарних місяців страхового стажу на посадах наукового (науково-педагогічного) працівника підляда до 1.07.2000 р. незалежно від перерв. Тобто, заробітна плата, отримана за роботу за сумісництвом, не може бути врахована до заробітку для обчислення пенсії.

Любов ГУМЕННА,
начальник відділу з
призначення пенсій управління
Пенсійного фонду України
в Тернопільському районі.

До місцевих бюджетів надійшло понад 61,3 млн. грн. податку на доходи фізичних осіб

Протягом січня-лютого цього року до загального фонду місцевих бюджетів від тернополян та мешканців Тернопільського району надійшло майже 61,3 млн. грн. податку на доходи фізичних осіб.

Платники обласного центру сплатили 52,2 млн. грн. цього платежу. Від платників Тернопільського району скарбниця отримала 9,1 млн. грн. податку на доходи фізичних осіб.

Більше тисячі тернополян задекларували доходи

Саме стільки мешканців Тернополя і Тернопільського району вже задекларували доходи за минулий рік. З них 218 декларантів зобов'язані були подати декларації, 793 — подали за власною ініціативою.

Про отримання доходів у вигляді спадку та подарунків на суму 15,3 млн. грн. заявили 126 осіб. Їм належить сплатити 583,6 тис. грн. податку на доходи фізичних осіб. Ще 40 декларантів заявили про отримання доходів від продажу рухомого та нерухомого майна. Сума таких доходів склала 4,7 млн. грн. Ці декларанти поповнять скарбницю, сплативши 246,4 тис. грн. податку на доходи фізичних осіб. Дохід від здачі в найм нерухомого майна на суму 588,3 тис. грн. задекларували 22 особи. Від них до бюджету надійде 93,8 тис. грн. податку. Про отримання іноземних доходів на суму 36,9 тис. грн. заявили три декларанти. Їм належить сплатити 5,5 тис. грн. вищевказаного платежу.

Нагадаємо, декларацію про доходи, отримані минулого року, потрібно подати до 1 травня 2014 року в податкову інспекцію за місцем реєстрації платника. Для отримання податкової знижки громадяни можуть відвідувати про доходи протягом всього календарного року.

Малий бізнес сплатив до місцевих бюджетів понад 12,9 млн. грн. єдиного податку

Саме стільки єдиного податку надійшло до місцевих бюджетів Тернополя та Тернопільського району протягом січня-лютого цього року від суб'єктів господарювання Тернопільської об'єднаної ДПІ ГУ Міндоходів у Тернопільській області, які обрали спрощену систему

оподаткування. Порівняно з відповідним періодом минулого року надходження зросли на 997,1 тис. грн. 72 відсотки надходжень цього платежу сплатили приватні підприємці, а це 9,3 млн. грн. Порівняно з аналогічним періодом минулого року це на 908,1 тис. грн. більше. Від підприємств-спрощенців надійшло майже 3,6 млн. грн. єдиного податку, що на 89 тис. грн. перевищує відповідний показник минулого року. Зокрема, суб'єкти підприємницької діяльності Тернопільського району, що обрали спрощену систему оподаткування, сплатили до казни майже 2 млн. грн. єдиного податку, а це на 353,2 тис. грн. більше, ніж минулого року. Спрощений обласного центру поповнили міську скарбницю, сплативши 10,9 млн. грн. цього платежу, що перевищує відповідний період минулого року на 643,9 тис. грн.

Річну декларацію про майновий стан і доходи можна подати особисто, поштою або “електронкою”

Подавати податкову декларацію про майновий стан і доходи до органів Міндоходів можна за вибором громадянина, а саме: в електронній формі з дотриманням умови реєстрації електронного підпису у порядку, визначеному законодавством; надіслати поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення; особисто платником або уповноваженою на це особою.

При цьому поштове відправлення слід здійснити відповідно до граничного терміну подання річної декларації для громадян — 20 квітня 2014 року, а при поданні в електронній формі — не пізніше закінчення останньої години дня, в якому минає такий граничний термін, тобто 30 квітня 2014 року.

В електронній формі громадяни можуть подати податкову декларацію до контролюючих органів засобами електронної пошти через Інформаційний портал Міндоходів. Для того, щоб подати податкову декларацію в електронній формі у режимі реального часу, платнику податків необхідно отримати електронний цифровий підпис, який безкоштовно видається Акредитованим центром сертифікації ключів Інформаційно-довідкового департаменту Міндоходів, представництво якого працює в центрі обслуговування платників Тернопільської об'єднаної ДПІ.

За матеріалами інформаційно-комунікаційного відділу Тернопільської об'єднаної ДПІ ГУ Міндоходів у Тернопільській області.

Пам'яті Богдана Федоровича Процака

9 березня 2014 року пішов з життя заслужений працівник культури України, керівник народного аматорського духового оркестру “Доля” Тернопільського районного будинку культури Богдан Федорович Процак. Це величезна втрата для колективу, якому він віддав багато років свого життя.

Богдан Процак, професійний музикант, викладач Тернопільського музичного училища ім. С. Крушельницької, стояв біля витоків створення в Тернопільському районі духового оркестру “Доля” і впродовж 17 років був його незмінним керівником, працював з натхненням, самовідданою, творчо, вкладаючи в улюблену справу весь свій талант. Його шанували й любили за професійну компетентність, душевність, доброту, людяність, скромність. Для колег він був взірцем служіння мистецтву і людям.

Світла і добра пам'ять про Богдана Федоровича назавжди збережеться в серцях тих, хто його знав і працював з ним.

Працівники культури Тернопільського району глибоко сумують з приводу передчасної смерті Богдана Федоровича Процака та висловлюють щирі співчуття його рідним та близьким.

Педагогічний колектив Мишковицької ЗОШ І-ІІІ ст. висловлює щирі співчуття вчителю української мови і літератури Наталії Степанівні Архітко з приводу тяжкої і непоправної втрати — смерті **батька**.

Колектив НВК “Грабовецька ЗОШ І-ІІ ст. — ДНЗ” висловлює щирі співчуття вчителю біології та хімії Марії МIRONIVNІ Осадчук з приводу тяжкої і непоправної втрати — смерті **чоловіка Любомира Васильовича Осадчука**, оператора паливної НВК “Грабовецька ЗОШ І-ІІ ст. — ДНЗ”.

Осередок Народного Руху України з с. Товстолуг щиро співчуває своєму побратиму Миколі Осадчуку з приводу важкої втрати — раптової смерті **брата Любомира**.

УТ-1		ПОНЕДІЛОК, 17 БЕРЕЗНЯ	
06.05, 7.00, 8.00 Новини. 06.10, 7.05, 8.05 Спорт. 06.20 На слуху. 06.35 Доброго ранку, Україно! 06.45, 7.40, 8.20 Гість студії. 07.35 Ера бізнесу. 08.35 Ранкові поради. 08.45 Корисні поради. 09.05 Підсумки тижня. 10.35, 15.30, 19.10 Громадське телебачення. 12.00, 15.00, 18.20 Новини. 12.10, 18.45, 21.30 Діловий світ. 12.25 Д/ф “Той, хто повернувся”. 13.10 Театральні сезони. 13.55 Право на захист. 14.15 Вікно до Америки. 14.45 Euronews. 14.55 Діловий світ. Агросектор. 15.15 Брифінг Кабінету міністрів України. 17.35 Околиця. 18.05 Фінансова перспектива. 21.00 Підсумки дня. 21.40 Вечірня інформаційна програма. 22.55 Трійка, Кено, Секунда удачі. 23.00, 1.00 Підсумки. 23.30 Країна on-line. 0.00 На слуху.		00.10 Х/ф “Олігарх”. (2). ТРК «Україна» 07.00, 9.00, 15.00, 19.00 Події. 07.15 Ранок з Україною. 09.10 Т/с “Висока кухня”. 13.00 Т/с “Подружжя”. 14.00, 15.20, 17.10 Т/с “Слід”. 18.00 Т/с “Сашка”. 19.45 “Говорить Україна”. 21.00 Т/с “Шаман-2”. 22.00 Події дня. 22.30 Т/с “Шаман-2”. 23.30 Х/ф “Халк”. (2). K1 06.30 “Top Shop”. 07.30 М/с “Маша і Ведмідь”. 09.15 Х/ф “Індіанець у шафі”. 10.50 Х/ф “Перший лицар при дворі Аладіна”. 12.40 Х/ф “Домашній арешт”. 14.40 “КВК-2013”. 16.50 “Вечірній квартал”. 18.20 “Звана вечеря”. 19.20 “Орел і решка”. 21.00 “Розсміши коміка”. 22.00 М/ф “Кунг-фу Панда-2”. 23.40 Х/ф “Люблю тебе, чувак”. (2). НТН 05.00 Т/с “Повернути на дослідження”. 08.10 “Правда життя. Професія винахідник”. 08.45 “Агенти впливу”. 09.30 Т/с “Таємниці слідства”. 11.15 Т/с “Державний захист-3”. 19.00, 21.40 “Свідок”. 19.30 Т/с “Зниклі безвісти”. 22.00 Т/с “Грабуй награбоване”. (2). 23.00 Т/с “Менталіст-5”. (2). 00.00 Т/с “Декстер-4”. (3). ТЕТ 06.00 Приколи на перерві. 06.25, 8.20 М/с “Черепашки мутанти ніндзя”. 06.50 М/с “Шоу Гарфілда”. 07.20 М/с “Лалалупси”. 07.45 Мультик з Лунтіком. 08.55 М/с “Русалонька”. 09.20 Єралаш. 10.10 Одна за всіх.	
Канал “1+1” 06.00 “ТСН-Тиждень”. 06.45, 7.10, 8.10 “Сніданок з 1+1”. 07.00, 8.00, 9.00, 19.30, 23.45 “ТСН”. 08.05 “Економічна правда”. 09.10 Мелодрама “Русалка”. 13.00, 0.50 Т/с “Ворожка”. 16.45 “ТСН. Особливе”. 17.10 Т/с “Асі”. 20.30, 21.30 Т/с “У вас буде дитина”. 22.35 “Гроші”. 00.00 Т/с “Касл-2”. (2). Интер 05.35 Д/ф “Вода”. 07.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 12.00, 14.00, 16.00, 17.45 Новини. 07.15, 7.35, 8.10, 8.35 “Ранок з Інтером”. 09.20, 12.25 Х/ф “Підміна за одну мить”. 13.40, 14.20 “Сімейний суд”. 15.00, 16.20 “Чекай на мене”. 18.05 “Стосується кожного”.		15.25 Т/с “Таємниці інституту шляхетних дівчат”. 16.20 “Записник хронікера. Дмитро Федоровський”. 16.55 Спецкурс. “Достоевський. “Гравець”. 18.40 Т/с “Ластівчине гніздо”. 19.30 “Прямий ефір”. 20.30 Т/с “Там, де ти”. 23.00 “Секретні матеріали: ключі від довголіття”. 23.50 “Тим часом”. Канал “2+2” 06.00 М/ф. 07.00 Х/ф “Плащаниця Олександра Невського”. 09.55 Д/ф “Велика подорож”. 10.55 Д/ф “Великі битви”. 11.20 Д/ф “Великі катастрофи”. 12.00 Д/ф “Багратіон та Скавронська”. 12.50 Д/ф “Межі реальності”. 13.50 Д/ф “НЛО”. 14.50 Д/ф “Таємниця краху. Проклятий “Адмірал”. 15.50 Д/ф “Таємниці зниклих літаків”. 16.40 Д/ф “Таємниці Нюрнберзького процесу”. 17.30 Д/ф “Дім на краю Галактики”. 18.30 “Новини 2+2”. 19.00 Т/с “Вантаж”. 21.00 “ДжеДАІ”. 21.20 Х/ф “Погоня”. (2). 23.20 Х/ф “Професіонал”. (2). Тоніс 06.00 “Таке спортивне життя. Юрій Тамм”. 06.30, 8.30 “Світ за тиждень”. 07.00 “Алло, лікарю!” 08.00 “Алло, адвокате!” Профілактика. 15.00, 18.30, 21.00 “Служба новин “Соціальний пульс”. 15.15, 21.25 “Соціальна економіка”. 16.20, 0.00 Д/с “60 найбільш смертоносних тварин”. 16.50 “Алло, лікарю!” 17.50 “Алло, адвокате!” 18.50, 22.40 “Економічний пульс”. 19.00 У гостей у Д. Гордона. Олег Табаков. 20.00 Катастрофи віхи еволюції. 21.35 В’ячеслав Бутусов. Коли замовкнуть всі пісні... 22.45 Монстри всередині мене.	
Новий канал 06.10, 6.55 Kids' Time. 06.15 М/с “Губка Боб”. 07.00 Підйом. 08.00, 19.00, 22.00 Т/с “Вороніни”. 09.00, 17.05 Т/с “Не родись вродлива”. 09.50 Т/с “Щасливі разом”. 15.05 Х/ф “Рожева пантера”. 18.00, 0.25 Репортер. 18.20 Абзац! 20.00 Ревізор.		НТВ-Світ 06.10 Іхні вдачі. 07.05 Т/с “Рубльовка. Live”. 08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Сьогодні. 08.25 О. Журбін. Мелодії на згадку. 09.05 Ти не повіриш! 10.00 “Справа темна”. 11.35 “До суду”. 12.35 Суд присяжних. 13.35, 16.35 Огляд. Надзвичайна подія. 14.30 “Суд присяжних. Остаточний вердикт”. 15.40 “Справа лікарів”. 17.35 “Прокурорська перевірка”. 18.50 “Говоримо і показуємо”. 19.45 Т/с “Шаман-2”. 21.45 “Сьогодні. Підсумки”. 22.10 Т/с “Дикий-3”. 00.00 Т/с “Мент в законі-2”. Enter-фільм 05.45 М/ф. 08.50 Х/ф “Калина червона”. 10.45, 19.05 “Жарт за жартом”. 11.50, 17.25 Т/с “Клон”. 13.40, 20.05 Т/с “Відкривать журавлі”. 15.40 Х/ф “Справа була в Пенькові”. 22.05 Т/с “Ставка більша, ніж життя”. 00.10 Х/ф “Напівімла”. Мега 06.00 1941-й. Напередодні. 06.30, 23.30 Загадки Всесвіту. 07.30, 12.30 Тварини крупним планом. 08.30, 13.30 Темні таємниці великих міст. 09.30, 18.30 Шукачі. 10.30 Таємні знаки. 11.30, 15.30 У пошуках пригод. 14.30, 21.30 Сучасні дива. 16.30 Секретні території. 17.30 У пошуках істини. 19.30 Брати по космосу. 20.30 Мій батько академік Сахаров. 22.30 Замерзла планета. 00.30 Покер.	

УТ-1

06.05, 7.00, 8.00 Новини.
06.10, 7.05, 8.05 Спорт.
06.20 На слуху.
06.35 Доброго ранку, Україно!
06.45, 7.40, 8.20 Гість студії.
07.20 Ера будівництва.
07.25 Країна on-line.
07.35 Ера бізнесу.
08.35 Ранкові поради.
08.45 Корисні поради.
09.00, 21.00 Підсумки дня.
09.35 Світло.
10.05, 15.30, 19.10 Громадське телебачення.
12.00, 15.00, 18.20 Новини.
12.10, 18.45, 21.30 Діловий світ.
12.25 Д/ф "Сімдесятиники. Леонід Осика".
13.00 "Таємниці успіху" з Н. Городенською.
13.40 Д/ф "Містерія чорної матерії".
14.45 Euronews.
14.55 Діловий світ. Агросектор.
15.15 Брифінг Кабінету міністрів України.
17.35 Про головне.
18.05 Фінансова перспектива.
21.40 Вечірня інформаційна програма.
22.55 Трійка, Кено, Максима.
23.00, 1.00 Підсумки.
23.30 Країна on-line.
00.00 На слуху.

Канал "1+1"

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30, 23.55 "ТСН".
06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".
08.05 "Економічна правда".
09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".
11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".
13.00 "Не бреші мені-4".
14.00 Т/с "Справа лікарів".
14.50 "Красуна за 12 годин-2".
15.45 Т/с "Свати-4".
16.45 "ТСН. Особливе".
17.10 Т/с "Асі".
22.35 "Міняю жінку".
00.10 Т/с "Касл-2". (2).

Интер

05.25, 20.30 Т/с "Турецький транзит".
07.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 12.00, 14.00, 16.00, 17.45 Новини.
07.15, 7.35, 8.10, 8.35 "Ранок

з Інтером".
09.20 Т/с "Повернення Мухтара 2".
11.15, 12.25 Д/с "Слідство вели..." з Л. Каневським".
13.30, 14.20 "Судові справи".
15.30, 16.20 "Сімейний суд".
16.50 Т/с "Жіночий лікар".
18.05 "Стосується кожного".
19.05 Т/с "Поки станція спить".
20.00 "Подробиці".
22.30 Т/с "Ластівчине гніздо".

ICTV

05.50 Світанок.
06.55, 16.50 Т/с "Опери".
08.45, 12.45 Факти.
09.15, 19.20 Надзвичайні новини.
10.05, 13.00 Т/с "Прокурорська перевірка".
13.40 Т/с "Вулиці розбитих ліхтарів. Менти-5".
15.05, 20.05 Т/с "Братани-3".
18.45 Факти. Вечір.
21.50 Т/с "Лісник".
23.35 Х/ф "Шосе смерті". (2).
00.55 Х/ф "Зворотний бік міста". (2).

СТБ

05.55, 16.00 "Усе буде добре!"
07.40, 18.30 "Неймовірна правда про зірок".
09.05 "Зіркове життя. Зоряні весілля".
10.10 Х/ф "Мій тато льотчик".
11.55, 20.05 "Слідство ведуть екстрасенси".
12.45, 0.45 "МайстерШеф-2".
18.00, 22.00 "Вікна-новини".
21.05 Т/с "Самара-2".
22.55 "Кохана, ми вбиваємо дітей".

Новий канал

06.10, 6.55 Kids' Time.
06.15 М/с "Губка Боб".
07.00 Підйом.
08.00, 19.00 Т/с "Вороніни".
09.00, 17.05 Т/с "Не родись вродлива".
09.50 Т/с "Татусеві доньки".
15.10 Х/ф "Рожева пантера-2".
18.00, 23.45 Репортер.
18.20 Абзац!
22.00 Х/ф "Блондинка

в законі".
23.55 Х/ф "Зозуля".

ТРК «Україна»

06.00 Т/с "Дорожній патруль-4".
07.00, 9.00, 15.00, 19.00 Події.
07.15 Ранок з Україною.
09.10, 14.00, 15.20, 17.10 Т/с "Слід".
10.00 Т/с "Шаман-2".
11.50, 19.45 "Говорить Україна".
13.00, 23.30 Т/с "Подружжя".
18.00 Т/с "Сашка".
21.00 Т/с "Шаман-2".
22.00 Події дня.
22.30 Т/с "Шаман-2".
00.30 Т/с "Ментовські війни-7". (2).

K1

06.30 "Top Shop".
07.30, 16.00 Т/с "Моя прекрасна няня".
08.30 М/с "Маша і Ведмідь".
10.00 Х/ф "Індіанець в шафі".
11.50 Т/с "Всі жінки відьми".
13.30 Т/с "Дикий ангел".
15.00, 19.20 "Орел і решка".
17.30, 21.00 "Розсміши коміка".
18.20 "Звана вечеря".
22.00 Т/с "Доктор Хаус". (2).

НТН

05.30 Т/с "Доктор Тирса".
08.30 Ранковий "Свідок".
09.00 "Резервісти".
10.00 "До суду".
11.00 Т/с "Мовчазний свідок".
12.00 Т/с "Детективи".
13.00, 19.30 Т/с "Зниклі безвісти".
15.00, 17.00 Т/с "Летючий загіг".
16.45, 19.00, 21.40 "Свідок".
22.00 Т/с "Грабуй награбоване". (2).
23.00 Т/с "Менталіст-5". (2).
00.00 Т/с "Декстер-4". (3).

ТЕТ

06.00 Приколи на перерві.
06.25, 8.20 М/с "Черепашки мутанти ніндзя".
06.50 М/с "Шоу Гарфілда".
07.20 М/с "Лалалупси".
07.45 Мультик з Лунтіком.

08.55 М/с "Русалонька".
09.20 Єралаш.
10.10 Країна У.
12.35 Дайш молодьож.
13.30 Т/с "Ксена принцеса-воїн".
14.25 Т/с "Любить не любить".
15.20, 19.00 Панянка-селянка.
16.15 Богиня шопінгу.
Повнернення.
17.10, 20.00 Т/с "Кухня".
18.05 Розсміши коміка.
21.00 Віталька.
22.00 6 кадрів.
22.55 Т/с "Світлофор". (2).
23.50 Надто грубо для Ю-туб'а.
0.15 Між нами.

Перший канал (Україна)

04.00, 7.00, 10.00, 13.00 Новини.
04.05, 7.15 Телеканал "Доброго ранку".
08.00 "Доброго здоров'ячка!"
08.45 "Жити здорово!"
09.45, 16.40 "Істина десь поряд".
10.15 "Контрольна закупівля".
10.45 "Модний вирок".
12.00 Інші новини.
12.20 "Час обідати!"
13.15 "Зрозуміти. Пробачити".
13.45 Т/с "Слід".
14.20 "Вони і ми".
15.05 "У наш час".
16.00 Вечірні новини.
17.05 "Наодинці з усіма".
17.55 "Давай одружимося!"
19.00 "Час".
19.30 "Хай говорять".
20.30, 22.10 Т/с "Погана кров".
22.00 Нічні новини.
22.35 "Вечірній Ургант".
23.05 "Політика".

РТР-Планета

06.00 "Ранок Росії".
10.05, 16.10 Новини культури.
10.20 "Зникла субмарина. Трагедія К-129".
11.05 "Про найголовніше".
12.00, 15.00, 18.00 Вісті.
12.25, 15.10, 17.40 Вісті - Москва.
12.40 "Особливий випадок".
13.25 Т/с "Господиня моєї долі".

14.10 Т/с "Блудні діти".
15.25 Т/с "Таємниці інституту шляхетних дівчат".
16.20 "Записник хронікера. Дмитро Федоровський".
16.55 Спецкурс. "Достоевський. Біси".
18.40 Т/с "Ластівчине гніздо".
19.30 "Прямий ефір".
20.30 Т/с "Там, де ти".
22.50 "Спеціальний кореспондент".
23.50 "Гра в бісер" з І. Волгінім.

Канал "2+2"

06.25 Х/ф "Хід конем".
08.00, 9.30 Т/с "Нове життя сищика Гурова".
09.00, 18.30 "Новини 2+2".
16.30, 19.00 Т/с "Вантаж".
21.00 "ДжеДАІ".
21.25 Ліга чемпіонів УЄФА. Челсі Галатасарай.
23.40 Про Лігу чемпіонів + огляд ігрового дня.
00.55 Ліга чемпіонів УЄФА. Реал Мадрид Шальке 04.

Тоніс

06.00 "Таке спортивне життя. Олена Костевич".
06.30, 8.30, 15.00, 18.30, 21.00 "Служба новин".
"Соціальний пульс".
06.55, 18.50, 22.40 "Економічний пульс".
07.00, 16.50 "Алло, лікарю!"
08.00 "Алло, адвокато!"
09.00, 20.00 Катастрофи віхи еволюції.
11.00 В'ячеслав Бутусов. Коли замовкнуті всі пісні...
12.25 "Таємниці закулісся з Олександром Ржавським".
13.15 "Щоденник для батьків".
14.00, 22.45 Монстри всередині мене.
15.15, 21.25 "Соціальна економіка".
16.20 Д/с "60 найбільш смертоносних тварин".
17.45 "Соціальний статус: ваша пенсія".
19.00 У гостей у Д. Гордона. Олег Табаков.
21.35 Одного разу у Парижі. Даліда і Дассен.

00.30 Х/ф "Венеціанський примха". (3).

НТВ-Світ

06.10 "Дикий світ. Експедиція Тимофія Баженова".
07.05 Т/с "Рубльовка. Live".
08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Сьогодні.
08.25 "Кулінарний двобій".
09.30 "Диво техніки".
10.05 Т/с "Вулиці розбитих ліхтарів-10".
11.35 "До суду".
12.35 Суд присяжних.
13.35, 16.35 Огляд. Надзвичайна подія.
14.30 "Суд присяжних. Остаточний вердикт".
15.40 "Справа лікарів".
17.35 "Прокурорська перевірка".
18.50 "Говоримо і показуємо".
19.45 Т/с "Шаман-2".
21.45 "Сьогодні. Підсумки".
22.10 Т/с "Дикий-3".
00.00 Т/с "Мент в законі-2".

Enter-фільм

05.45 М/ф.
09.05 Х/ф "Три товстуни".
10.45, 18.55 "Жарт за жартом".
11.50, 17.10 Т/с "Клон".
13.30, 19.55 Т/с "Відкривають журавлі".
15.30 Х/ф "Зимовий вечір у Гаграх".
21.50 Т/с "Ставка більша, ніж життя".
23.50 Х/ф "Тачанка з півдня".

Мега

06.00 Василь Сталін. Син за батька.
06.30 Загадки Всесвіту.
07.30, 12.30 Тварини крупним планом.
08.30, 13.30 Темні таємниці великих міст.
09.30, 18.30 Шукачі.
10.30 Таємні знаки.
11.30, 15.30 У пошуках пригод.
14.30, 21.30 Сучасні дива.
16.30 НЛО. Шпигунська війна.
17.30 У пошуках істини.
19.30 Перші НЛО.
20.30 1941-й. Напередодні.
22.30 Замерзла планета.
23.30 10 несподіваних фактів.
00.30 Непутні замітки.

СЕРЕДА, 19 БЕРЕЗНЯ			
УТ-1 06.05, 7.00, 8.00 Новини. 06.10, 7.05, 8.05 Спорт. 06.20 На слуху. 06.35 Доброго ранку, Україно! 06.45, 7.40, 8.20 Гість студії. 07.20 Країна on-line. 07.35 Ера бізнесу. 08.35 Ранкові поради. 08.45 Корисні поради. 09.00, 21.00 Підсумки дня. 09.35 Книга.ua. 10.00 Включення з Кабінету міністрів України. 10.20, 15.30, 19.10 Громадське телебачення. 12.00, 15.00, 18.20 Новини. 12.10, 18.45, 21.30 Діловий світ. 12.25 Світло. 12.45 "Надвечір'я". 13.40 Шлях до Чемпіонату світу FIFA-2014 Бразилія. 14.10 ЧС з футболу-2014. Щоденник FIFA. 14.45 Euronews. 14.55 Діловий світ. Агросектор. 15.15 Брифінг Кабінету міністрів України. 17.35 Вічний вогонь. 18.05 Фінансова перспектива. 21.40 Вечірня інформаційна програма. 22.50 Мегалот. 22.55 Суперлото, Трійка, Кено. 23.00, 1.00 Підсумки. 23.30 Країна on-line. 00.00 На слуху. транзит". 07.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 12.00, 14.00, 16.00, 17.45 Новини. 07.15, 7.35, 8.10, 8.35 "Ранок з Інтером". 09.20 Т/с "Повернення Мухтара-2". 11.15, 12.25 Д/с "Слідство вели..." з Л. Каневським". 13.30, 14.20 "Судові справи". 15.30, 16.20,3.10 "Сімейний суд". 16.50 Т/с "Жіночий лікар". 18.05 "Стосується кожного". 19.05 Т/с "Поки станиця спить". 20.00 "Подробочи". 22.30 Т/с "Ластівчине гніздо". 18.00, 23.45 Репортер. 18.20 Абзац! 22.00 Х/ф "Блондинка в законі-2". 23.50 Х/ф "Іхали два шофери". (2). ТРК «Україна» 06.00 Т/с "Дорожній патруль-4". 07.00, 9.00, 15.00, 19.00 Події. 07.15 Ранок з Україною. 09.10, 14.00, 15.20, 17.10 Т/с "Слід". 10.00 Т/с "Шаман-2". 11.50, 19.45 "Говорить Україна". 13.00, 23.30 Т/с "Подружжя". 18.00 Т/с "Сашка". 21.00 Т/с "Шаман-2". 22.00 Події дня. 22.30 Т/с "Шаман-2". 00.30 Т/с "Ментовські війни-7". (2). 06.50 М/с "Шоу Гарфілда". 07.20 М/с "Лалалупси". 07.45 Мультик з Лунтіком. 08.55 М/с "Русалонька". 09.20 Єралаш. 10.10 Одна за всіх. 12.35 Дайш молодіж. 13.30 Т/с "Ксена принцеса-воїн". 14.25 Т/с "Любити не любити". 15.20, 19.00 Панянка-селянка. 16.15 Богиня шопінгу. Повернення. 17.10, 20.00 Т/с "Кухня". 18.05 Розсміши коміка. 21.00 Віталька. 22.00 6 кадрів. 22.55 Т/с "Світлофор". (2). 23.50 Надто грубо для Ю-туб'а. 00.15 Між нами. 13.25 Т/с "Господиня моєї долі". 14.10 Т/с "Блудні діти". 15.25 Т/с "Таємниці інституту шляхетних дівчат". 16.20 "Записник хронікера. Дмитро Федоровський". 16.55 Спекурс. "Достоевський. Брати Карамазови". 18.40 Т/с "Ластівчине гніздо". 19.30 "Прямий ефір". 20.30 Т/с "Там, де ти". 22.10 Т/с "Таємниці слідства". 23.00 Д/ф "Таємниця трьох океанів". 23.50 "Саті. Ненудна класика..." Канал "2+2" 06.00 М/ф. 07.00 Т/с "Солдати-15". 09.00, 18.30 "Новини 2+2". 09.30 Х/ф "Зелений фургон". 13.00 Д/ф "Обережно, автомобілі!" 14.00 Д/ф "День королівських історій. Майкл Джексон". 15.00 Д/ф "Військові журналісти". 15.50 Д/ф "Великі битви". 16.30 Т/с "Вантаж". 19.00 Х/ф "Сорокап'ятка". 21.00 "Джедаї". 21.20 Х/ф "Кікбоксер". (2). 23.20 Х/ф "Кікбоксер-2". (2). Перший канал (Україна) 04.00, 7.00, 10.00, 13.00 Новини. 04.05, 7.15 Телеканал "Доброго ранку". 08.00 "Доброго здоров'ячка!" 08.45 "Жити здорово!" 09.45, 16.40 "Істина десь поряд". 10.15 "Контрольна закупівля". 10.45 "Модний вирок". 12.00 Інші новини. 12.20 "Час обідати!" 13.15 "Зрозуміти. Пробачити". 13.45 Т/с "Слід". 14.20 "Вони і ми". 15.05 "У наш час". 16.00 Вечірні новини. 17.05 "Наодинці з усіма". 17.55 "Давай одружимося!" 19.00 "Час". 19.30 "Хай говорять". 20.30, 22.10 Т/с "Погана кров". 22.00 Нічні новини. 22.35 "Вечірній Ургант". 23.05 "Проти ночі". К1 06.30 "Top Shop". 07.30, 16.00 Т/с "Моя прекрасна няня". 08.30 М/с "Маша і Ведмідь". 10.10 Т/с "Всі жінки відьми". 13.30 Т/с "Дикий ангел". 15.00, 19.20 "Орел і решка". 17.30, 21.00 "Розсміши коміка". 18.20 "Звана вечеря". 22.00 Т/с "Доктор Хаус". (2). НТН 05.30 Т/с "Доктор Тирса". 08.30 Ранковий "Свідок". 09.00 "Резервісти". 10.00 "До суду". 11.00 Т/с "Мовчазний свідок". 12.00 Т/с "Детективи". 13.00, 19.30 Т/с "Зниклі безвісти". 15.00, 17.00 Т/с "Летючий загін". 16.45, 19.00, 21.40 "Свідок". 22.00 Т/с "Грабуй награбоване". (2). 23.00 Т/с "Менталіст-5". (2). 00.00 Т/с "Декстер-4". (3). РТР-Планета 06.00 "Ранок Росії". 10.05, 16.10 Новини культури. 10.20 "Шум землі". 11.05 "Про найголовніше". 12.00, 15.00, 18.00 Вісті. 12.25, 15.10, 17.40 Вісті - Москва. 12.40 "Особливий випадок".	21.35 Дочка матері. Христина Орбакайте. 00.30 Х/ф "Правила сексу". (3). НТВ-Світ 06.10 Іхні вдачі. 07.05 Т/с "Рубльовка. Live". 08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Сьогодні. 08.25 Квартирне питання. 09.30 "Поїдемо, поїмо!" 10.05 Т/с "Вулиці розбитих ліхтарів-10". 11.35 "До суду". 12.35 Суд присяжних. 13.35, 16.35 Огляд. Надзвичайна подія. 14.30 "Суд присяжних. Остаточний вердикт". 15.40 "Справа лікарів". 17.35 "Прокурорська перевірка". 18.50 "Говоримо і показуємо". 19.45 Т/с "Шаман-2". 21.45 "Сьогодні. Підсумки". 22.10 Т/с "Дикий-3". 00.00 Т/с "Мент в законі-3". Enter-фільм 05.45 М/ф. 09.05 Х/ф "Анна на шії". 10.35, 19.00 "Жарт за жартом". 11.40, 17.15 Т/с "Клон". 13.20 Т/с "Відкривають журавлі". 15.20 Х/ф "Калина червона". 20.00 Т/с "Аннушка". 22.00 Т/с "Ставка більша, ніж життя". 00.00 Х/ф "Гра на мільйони". Мега 06.00 Мій батько академік Сахаров. 06.30, 23.30 Загадки Всесвіту. 07.30, 12.30 Тварини крупним планом. 08.30, 13.30 Темні таємниці великих міст. 09.30, 18.30 Шукачі. 10.30 Таємні знаки. 11.30, 15.30 У пошуках пригод. 14.30, 21.30 Сучасні дива. 16.30 Холод-убивця. 17.30 У пошуках істини. 19.30 Секретні історії. 20.30 Василь Сталін. Син за батька. 22.30 Замерзла планета. 00.30 Покер.		
Canal "1+1" 06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН". 06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1". 08.05 "Економічна правда". 09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина". 11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський". 13.00 "Не бреш мені-4". 14.00 Т/с "Справа лікарів". 14.50 "Красуня за 12 годин-2". 15.45 Т/с "Свати-4". 16.45 "ТСН. Особливе". 17.10 Т/с "Асі". 22.35 "Чотири весілля-3". 00.15 Т/с "Касл-2". (2). Новий канал 06.10, 6.55 Kids' Time. 06.15 М/с "Губка Боб". 07.00 Підйом. 08.00, 19.00 Т/с "Вороніни". 09.00, 17.05 Т/с "Не родись вродлива". 09.50 Т/с "Щасливі разом". 15.05 Х/ф "Блондинка в законі". 06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН". 06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1". 08.05 "Економічна правда". 09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина". 11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський". 13.00 "Не бреш мені-4". 14.00 Т/с "Справа лікарів". 14.50 "Красуня за 12 годин-2". 15.45 Т/с "Свати-4". 16.45 "ТСН. Особливе". 17.10 Т/с "Асі". 22.35 "Чотири весілля-3". 00.15 Т/с "Касл-2". (2). 06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН". 06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1". 08.05 "Економічна правда". 09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина". 11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський". 13.00 "Не бреш мені-4". 14.00 Т/с "Справа лікарів". 14.50 "Красуня за 12 годин-2". 15.45 Т/с "Свати-4". 16.45 "ТСН. Особливе". 17.10 Т/с "Асі". 22.35 "Чотири весілля-3". 00.15 Т/с "Касл-2". (2).			

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1".

08.05 "Економічна правда".

09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина".

11.10, 12.05 Т/с "Скліфосовський".

13.00 "Не бреш мені-4".

14.00 Т/с "Справа лікарів".

14.50 "Красуня за 12 годин-2".

15.45 Т/с "Свати-4".

16.45 "ТСН. Особливе".

17.10 Т/с "Асі".

22.35 "Чотири весілля-3".

00.15 Т/с "Касл-2". (2).

06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30 "ТСН".

ЧЕТВЕР, 20 БЕРЕЗНЯ		
УТ-1 06.05, 7.00, 8.00 Новини. 06.10, 7.05, 8.05 Спорт. 06.20 На слуху. 06.35 Доброго ранку, Україно! 06.45, 7.40, 8.20 Гість студії. 07.35 Ера бізнесу. 08.35 Ранкові поради. 08.45 Корисні поради. 09.00, 21.00 Підсумки дня. 09.35 Д/ф "Бути сама собі ціллю. О. Кобилянська". 10.05, 15.30, 19.10 Громадське телебачення. 12.00, 15.00, 18.20 Новини. 12.10, 18.45, 21.30 Діловий світ. 12.25 Моменти життя. 13.25 Біатлон. Кубок світу. Спринт (жін.) 14.55 Діловий світ. Агросектор. 15.15 Брифінг Кабінету міністрів України. 17.10 Біатлон. Кубок світу. Спринт (чол.) 18.05 Фінансова перспектива. 21.40 Вечірня інформаційна програма. 22.55 Трійка, Кено, Максима. 23.00, 1.00 Підсумки. 23.30 Країна on-line. 00.00 На слуху.	12.00, 14.00, 16.00, 17.45 Новини. 07.15, 7.35, 8.10, 8.35 "Ранок з Інтером". 09.20 Т/с "Повернення Мухтара-2". 11.15, 12.25 Д/с "Слідство вели..." з Л. Каневським". 13.30, 14.20 "Судові справи". 15.30, 16.20 "Сімейний суд". 16.50 Т/с "Жіночий лікар". 18.05 "Стосується кожного". 19.05 Т/с "Поки станиця спить". 20.00 "Подробочи". 22.30 Т/с "Ластівчине гніздо".	22.00 Х/ф "Блондинки в законі". 23.45 Х/ф "Перегін". (2).
КТРК «Україна» 06.00 Т/с "Дорожній патруль-4". 07.00, 9.00, 15.00, 19.00 Події. 07.15 Ранок з Україною. 09.10, 14.00, 15.20, 17.10 Т/с "Слід". 10.00 Т/с "Шаман-2". 11.50, 19.45 "Говорить Україна". 13.00, 23.30 Т/с "Подружжя". 18.00 Т/с "Сашка". 21.00 Т/с "Шаман-2". 22.00 Події дня. 22.30 Т/с "Шаман-2". 00.30 Т/с "Ментовські війни-7". (2).	ІСТV 05.50 Світанок. 06.55, 16.55 Т/с "Опери". 08.45, 12.45 Факти. 09.15, 19.20 Надзвичайні новини. 10.05, 13.00 Т/с "Прокурорська перевірка". 13.35 Т/с "Вулиці розбитих ліхтарів. Менти-5". 15.10, 20.05 Т/с "Братани-3". 18.45 Факти. Вечір. 21.50 Т/с "Лісник". 23.35 Х/ф "Зупинка. Не озирайся!" (2).	К1 06.30 "Top Shop". 07.30, 16.00 Т/с "Моя прекрасна няня". 08.30 М/с "Маша і Ведмідь". 10.10 Т/с "Всі жінки відьми". 13.30 Т/с "Дикий ангел". 15.00, 19.20 "Орел і решка". 17.30, 21.00 "Розсміши коміка". 18.20 "Звана вечеря". 22.00 Т/с "Доктор Хаус". (2).
Канал "1+1" 06.05, 7.00, 8.00, 9.00, 19.30, 23.45 "ТСН". 06.45, 7.10, 8.10 "Сніданок з 1+1". 08.05 "Економічна правда". 09.10, 10.10, 20.30, 21.30 Т/с "У вас буде дитина". 11.10, 12.05, 0.50 Т/с "Скліфосовський". 13.00 "Не бреші мені-4". 14.00 Т/с "Справа лікарів". 14.50 "Красуня за 12 годин-2". 15.45 Т/с "Свати-4". 16.45 "ТСН. Особливе". 17.10 Т/с "Асі". 22.35 "Українські сенсації. Божевільні". 00.00 Т/с "Касл-2". (2).	05.45, 16.00 "Усе буде добре!" 07.35, 18.30 "Неймовірна правда про зірок". 09.00 Х/ф "Попелюшка із Запруддя". 11.00, 20.05 "Слідство ведуть екстрасенси". 11.50, 0.45 "МайстерШеф-2". 18.00, 22.00 "Вікна-новини". 21.05 Т/с "Самара-2". 22.55 "Я соромлюся свого тіла".	НТН 05.20 Т/с "Летючий загін". 08.30 Ранковий "Свідок". 09.00 "Резервісти". 10.00 "До суду". 11.00 Т/с "Мовчазний свідок". 12.00 Т/с "Детективи". 13.00, 19.30 Т/с "Зниклі безвісти". 14.50, 17.00 Т/с "Інкасатори". 16.45, 19.00, 21.40 "Свідок". 22.00 Т/с "Грабуй награбоване". (2). 23.00 Т/с "Менталіст-5". (2). 00.00 Т/с "Декстер-4". (3).
Новий канал 06.10, 6.55 Kids' Time. 06.15 М/с "Губка Боб". 07.00 Підйом. 08.00, 19.00 Т/с "Вороніни". 09.00, 17.05 Т/с "Не родись вродлива". 09.50 Т/с "Татусеві доньки". 15.05 Х/ф "Блондинка в законі-2". 18.00, 23.40 Репортер. 18.20 Абзац!	СТБ 05.45, 16.00 "Усе буде добре!" 07.35, 18.30 "Неймовірна правда про зірок". 09.00 Х/ф "Попелюшка із Запруддя". 11.00, 20.05 "Слідство ведуть екстрасенси". 11.50, 0.45 "МайстерШеф-2". 18.00, 22.00 "Вікна-новини". 21.05 Т/с "Самара-2". 22.55 "Я соромлюся свого тіла".	ТЕТ 06.00 Приколи на перерві. 06.25, 8.20 М/с "Черепашки мутанти ніндзя". 06.50 М/с "Шоу Гарфілда". 07.20 М/с "Лалалупси". 07.45 Мультик з Лунтиком.
Інтер 05.25, 20.30 Т/с "Турецький транзит". 07.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00,	РТР-Планета 06.00 "Ранок Росії". 10.05, 16.10 Новини культури. 10.20 "Молога. Град приречений". 11.05 "Про найголовніше". 12.00, 15.00, 18.00 Вісті. 12.25, 15.10, 17.40 Вісті - Москва. 12.40 "Особливий випадок".	Перший канал (Україна) 04.00, 7.00, 10.00, 13.00 Новини. 04.05, 7.15 Телеканал "Доброго ранку". 08.00 "Доброго здоров'ячка!" 08.45 "Жити здорово!" 09.45, 16.40 "Істина десь поряд". 10.15 "Контрольна закупівля". 10.45 "Модний вирок". 12.00 Інші новини. 12.20 "Час обідати!" 13.15 "Зрозуміти. Пробачити". 13.45 Т/с "Слід". 14.20 "Вони і ми". 15.05 "У наш час". 16.00 Вечірні новини. 17.05 "Чекай на мене". 17.55 "Людина і закон". 19.00 "Час". 19.30 "Поле чудес". 20.25 "Надбання Республіки". 22.35 "Вечірній Ургант". 23.30 Х/ф "Острів".
	Тоніс 06.00 "Таке спортивне життя. В'ячеслав Олійник". 06.30, 8.30, 15.00, 18.30, 21.00 "Служба новин "Соціальний пульс". 07.00, 16.50 "Алло, лікарю!" 08.00 "Алло, адвокат!" 09.00, 20.00 Катастрофи віхи еволюції. 11.00 Дочка матері. Христина Орбакайте. 12.25 "Цивілізація Incognita". 13.15 "Ронін". 14.00, 22.45 Монстри всередині мене. 15.15, 21.25 "Соціальна економіка". 16.20, 0.00 Д/с "60 найбільш смертоносних тварин". 17.45 "Соціальний статус: ваші права і пільги". 18.50, 22.40 "Економічний пульс".	НТВ-Світ 06.10 "Школа лихослів'я". 07.05 Т/с "Рубльовка. Live". 08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Сьогодні. 08.25 Дачна відповідь. 09.30 "Медичні таємниці". 10.05 Т/с "Вулиці розбитих ліхтарів-10". 11.35 "До суду". 12.35 Суд присяжних. 13.35, 16.35 Огляд. Надзвичайна подія. 14.30 "Суд присяжних. Остаточний вердикт". 15.40 "Справа лікарів". 17.35 "Прокурорська перевірка". 18.50 "Говоримо і показуємо". 19.45 Т/с "Шаман-2". 21.45 "Сьогодні. Підсумки". 22.10 Т/с "Дикий-3". 00.00 Т/с "Мент в законі-3".
	Enter-фільм 05.45 М/ф. 09.25 Х/ф "Зимовий вечір у Гаграх". 11.05, 19.00 "Жарт за жартом". 12.05, 17.20 Т/с "Клон". 13.45, 20.00 Т/с "Аннушка". 15.45 Х/ф "Дім на піску". 22.00 Т/с "Ставка більша, ніж життя". 00.00 Х/ф "Митниця".	Мега 06.00 Яків Блюмкін. Чужий серед своїх. 06.30, 23.30 Загадки Всесвіту. 07.30, 12.30 Тварини крупним планом. 08.30, 13.30 Темні таємниці великих міст. 09.30, 18.30 Шукачі. 10.30 Таємні знаки. 11.30, 15.30 У пошуках пригод. 14.30, 21.30 Сучасні дива. 16.30 Перші НЛО. 17.30 У пошуках істини. 19.30 Прибульці з минулого. 20.30 Старший син Сталіна. 22.30 Земля: сили природи. 00.30 10 несподіваних фактів.

Богдан Бастюк: “Не витрачайте часу на несуттєве...”

Галина ЮРСА.
Фото автора.

Поет, письменник, гуморист Богдан Іванович Бастюк народився у с. Мишковичі (нині Тернопільського району) 19 липня 1949 року, де й проживає дотепер. У 1972 році закінчив Львівський сільськогосподарський інститут. Працював за фахом на відповідальних посадах. Вів власне фермерське господарство. У 2005-2008 роках очолював Тернопільську обласну організацію національної спілки письменників України. Лауреат літературних премій ім. Братів Лепких (1993), ім. Уласа Самчука (2002), ім. Степана Руданського (2004) та ім. Степана Олійника (2008). Автор низки гумористичних збірок, поезії для дітей, прозової трилогії “Сопигора”, “Пасинки Європи”, “Війна у війні”. У минулому — футболіст місцевого значення, як сам себе жартома називає. А нині — просто футбольний фанат та вболівальник.

А я б назвала Богдана Бастюка великим мислителем та філософом. Бо людина, яка знає смак праці на землі, — уже філософ. А якщо ще й пише — філософ удвічі.

— Пане Богдане, чому перестали писати вірші, гуморески?

— Гумор чомусь нині не приходить. А поезію не пишу, а читаю. Тарас Шевченко, Микола Вінграновський, Ліна Костенко. Перечитую їх. І не маю чого додати. Це все так самодостатньо. З наших місцевих ще і ще раз звертаюсь до Осипа Маковея, Романа Андрияшика. Перечитав Ярослава Павуляка, Михайла Левицького. Я стільки життів прожив, читаючи ці твори! Вабить публіцистика Арсена Паламара, допомагає систематизувати власні думки, погляди, не витрачати часу на пусте, несуттєве. Бо його величності часу залишається все менше. І коли це усвідомлюєш, то відчуваєш, що мусиш встигнути зробити хоча б задумане. За допомогою малих літературних форм все важче викласти те, що хочеш. Тому перейшов на прозу.

— Ваші слова наштовхнули мене запитати чи константувати, що є твори, написані душею, до яких впродовж життя звертаєшся не раз. А є наче метелики-одноденки. Побачили світ — і стали непотребом, макулатурою.

— З цього приводу часто запитував своїх молодих та старших колег, чи вони пишуть для людей, які мислять, здатні аналізувати, чи створюють лише те, що може сподобатись, або, щоб будь-яким способом “засвітитися”, показати себе. Ніби канув у лету час, коли літератор мусив, щоб прогодувати родину, писати на замовлення. А нині творча людина відносно вільна. То чому деякі наші поети та письменники пишуть так, наче хочуть задобрити читача, сподобатись йому? Лицемірять, щоб лише грати на почуттях. Для чого? Для слави, гонорару? Тепер лише, коли за спиною шістдесят п'ять літ, починаю усвідомлювати, чому такі, як я, нічого своєю творчістю не заробили. Бо писали, як серце веліло. Клади на папір гірку правду. А вона ніколи “модною” не була і не буде. І не треба.

— А дехто з письменників та моїх колег-журналістів живе і творить так, ніби не зауважуючи, яке воно життя справжнє, не зачіпаючи так званих болючих тем. Моя хата скраю, від мене одного нічого не залежить, а воно мені треба — ось їхні принципи.

— От і виходить: глупота їде та глупотою поганяє. І так всюди. Люди наче намагаються не помічати проблем, жити просто. Пригадую, був колись у нашому селі хлопчик, який чомусь не хотів ходити до церкви. У святі неділю, коли всі збирались на службу Божу, він заходив на лан кукурудзи. Йшов перед себе декілька метрів і питався: “А де та церква?”. Вертав назад і знову запитував те ж саме. Багатьох з нас нині мені нагадує той хлопчина.

У той же час кожен хоче, не з а т р а ч а ю ч и особливих зусиль, досягти успіху, визнання. Мати щось з нічого. Кажуть, нині можна диплом про вищу освіту купити десь в підземних переходах. Люди, особливо молоді, зайшли у комп'ютери і нічого реального навколо не помічають. Стало старомодно співати у хорі, танцювати у парі, грати в аматорському театрі та навіть читати книжку. Не хочеться і десь на люді йти — в кіно чи театр. А нащо? Для такої okazji треба відповідно підготуватись, вдягнутися. Та й, щоб сприймати якусь серйозну річ, треба потурбувати свій мозок. А для чого, вважає багато з нас?

— То, може, тому і жанр драматургії поступово завмирає?

— Я не сказав би. Не все ще так погано і трагічно. Пишуть наші письменники і драматургію, пишуть навіть казки. Нещодавно прочитав у часописі “Золота пектораль” чудовий драматичний твір Лесі та Любомира Біликів. Наш незабутній Левко Крупа написав низку драматургічних творів. І Богдан Мельничук чудово пише. Ніщо справді велике не зникає. А багато нам не треба. Було б добре та гідне.

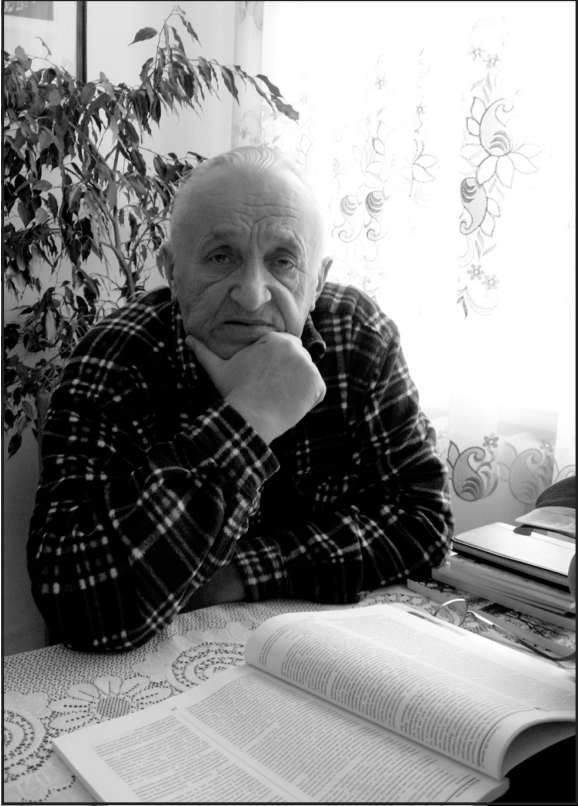
Дехто каже, що молоді не хочуть слухати класичну музику. А хто їм її пропонує, рекомендує? Маю внука — сучасну дитину, “продвинуту”, як вони себе нині називають. Яюсь дав йому по-слухати класику. Він був дуже зворушений, до глибини душі схвилюваний...

— А мій вчитель взагалі рекомендував читати лише класику, щоб не зіпсувати чистої душі.

— Проглядаючи сучасні підручники, жахаюсь. На яких прикладах вчать наших дітей? Звідки вони авторів таких понабирали, що їх ніхто ніколи не чув та не знає? Уже мовчу про так звану “художню” цінність вибраних творів.

— А якби від Вас щось у цьому плані залежало, що б ви пропонували дітям?

— Переконавшись, що школа подає не те, я б рекомендував Анатолія Дімарова “Ідол”, Всеволода Нестайка, Василя Шкляра, Мирослава Дочинця “Криничар”, Івана Франка “Лис Микита”, Володимира Вихруща, Петра Сороку, із зарубіжних — Марка Твена, Джека Лондона та інших вартих бути записаними до шкільної програми. Бракує нам нині такої комісії — неупереджених педагогів, людей з гарним літературним смаком. Аби вони з того всього вибрали гідне, щоб вчити і виховувати молодь на справді

Богдан Бастюк — поет, письменник, гуморист.

найкращих літературних зразках.

— Пане Богдане, Ви три роки очолювали Тернопільську обласну організацію НСПУ. Чи багато у нас достойних літераторів, твори яких — гідне інтелектуальне надбання держави?

— Спілка зродилась у лютому 1984 року. Отож, саме у ці дні святкуємо її тридцятиліття. Якби навіть наша Тернопільська обласна була окремою державою, я б сказав, що ця держава має достойну літературу — колоритну, багатожанрову, оригінальну. Це стосується як старшого покоління талановитих літераторів, так і молодих та зовсім юних. Спілка починалась з семи письменників, а нині їх більше півсотні. Це добре чи погано? Кількість, як відомо — не завжди якість. Але ядро організації — напевно сильне, потужне: Михайло Левицький, Ганна Костів-Гуска, Борис Щавурський, Петро Сорока, Валентин Корнієнко, Ірина Дем'янова, Євген Зозуляк, Леся Романчук, Володимир Дячун, Олег Герман, Богдан Мельничук, Василь Махно та багато інших. Їхня творчість — оригінальна, відкриття в літературі. Це справді талановиті люди. Немає, на жаль, у їх лавах Ярослава Павуляка, Бориса Демківа, Георгія Петрука-Попика, Олексі Корнієнка, Володимира Вихруща та інших, які відійшли у засвіти. Але їхні твори і нині живуть, навчаючи, застерігаючи, бентежачи.

— А що Ви зараз пишете? Чим живете?

— Правильніше, поспішаю жити (усміхається). Народившись у Мишковичах та проживши тут 65 років, зрозумів, що мало написав про село, людей. Тому дуже хочу встигнути упорядкувати історію Мишкович. Щоб ніщо не стерлося з пам'яті, не забути ні про один двір, сім'ю чи окрему людину. Хай залишаться для тих, хто буде жити після нас. А вони, маю надію, напишуть свою історію — кращу, щасливішу. А ще маю юначу любов — футбол. Разом із онуком їджду на районні змагання, вболіваю за наших спортсменів, бо вважаю їх гру сильною та достойною. І, якщо можна, хотів би дати пораду хлопцям. Кидай-те якнайшвидше цигарки, горілку, пиво. Будете мати міцне здоров'я на довгі роки.

Не могла не попросити Богдана Бастюка прочитати декілька своїх гуморесок. Письменник радо це зробив, посміхнувшись: “Не пишу, то хоча б прочитаю...”.

Колектив Почапинської ЗОШ І-ІІІ ст. щиро вітає з 55-річчям технічного працівника **Ореста Миколайовича Головатого**.

Щастя бажаємо,
гараздів без ліку,
Доброго здоров'я та довгого віку,
Хай обминають Вас болі і тривоги,
Хай пахучим цвітом

стеляться дороги.

Педагогічний колектив Почапинської ЗОШ І-ІІІ ст. щиро вітає з днем народження вчителя математики **Галину Михайлівну Головату**.

Хай щастя переповнює це свято
І золоті мрії небосхил,
Хай втілить доля радості багато,
Енергії, завзяття, творчих сил.

Педагогічний колектив Великолуцької ЗОШ І ст. щиро вітає з днем народження вчителя іноземної мови **Володимира Ярославовича М'ЯСКОВСЬКОГО**.

Достатку в домі Вам рікою,
В родині — злагоди й тепла,
В душі і серденьку — спокою,
Здоров'я, щастя і добра!

Щиро і сердечно вітаємо з ювілеєм спеціаліста Лозівської сільської ради **Зеновію Михайлівну ЗВАРУН**.

Хай життя квітне, як калина в лузі,
Нехай будуть поруч щирі, вірні друзі,
Хай обминають болі і тривоги,

Хай стелиться довга життєва дорога.
Здоров'я міцного і щастя без краю,
Усього найкращого щиро бажаєм!

З повагою — колектив Лозівської сільської ради, члени виконкому, депутатський корпус.

Щиро вітаємо з днем народження директора будинку культури с. Лозова **Дарію Михайлівну ТКАЧ**.

Нехай для Вас розквітне цілий світ,
Стають життям усі найкращі мрії
І доля надсилає безліч літ
Здоров'я, щастя, радості й надії.

З повагою — члени виконкому, депутатський корпус Лозівської сільської ради.

Педагогічний колектив Острівської ЗОШ І-ІІІ ст. щиро вітає з днем народження вчителя математики **Ольгу Василівну ПЕЛЕХАТУ**.

Хай доля подарує зорепад
Здоров'я, щастя, успіхів, надії,
Життя хай квітне, як вишневий сад.
Здійсняться задуми і заповітні мрії.

Педагогічний колектив Острівської ЗОШ І-ІІІ ст. щиро вітає з днем народження вчителя трудового навчання **Надію Володимирівну КРАМАР**.

В святковий день прийміть вітання
Та найщиріші побажання
Здоров'я, щастя та добра,
Наснаги, успіхів, тепла.
І повсякденно, повсякчас
Хай буде все у Вас гаразд!

• Присвята

Небесній сотні

Синьо-жовтий прапор
У німім скорботі.
Чорна стрічка в'ється
І додолу гне.
Ані вітер буйний,
Ні мороз тріскучий
Не спинив, не стримав,
Мій сину, тебе.
Ти пішов без страху
І не сумнівався,
Що став ти до бою
За волю мою.
Не думав ти, сину,
Що куля ворожа
Так скоро і підло
Підкосить тебе.
У серце, у душу,
У тіло України,
Стріляли катюги
У цвіт молодий...
Та пута порвали,
Облуда обпала

Із наших сердець,
Із незрячих очей.
Спасибі вам, діти,
За подвиги ваші,
За ваше безцінне
Життя молоде.
Ви символом стали
Для всіх українців,
З такими синами
Вкраїна не вмере.
За тебе, мій сину,
Складаю молитву,
І прошу у Бога
За душу твою.
Хай Сотня небесна
З високого раю
Завжди береже
Україну свою.

28.02.2014 р.

Любов ВАСУСЬ.

• Вірші з конверта

Рідний краю

Україно, рідна нене!
Україно, краю мій!
Виривають серце з Тебе,
Тіло рвуть Твоє навпіл.
Що за доля? Що за кара?
Руки здійснятї увись.
Піднялася жаху хмара:
“Боже, зглянься, заступись!”
Дай нам сили, дай нам розум,
Дай нам світла у пітьмі,
Відведи від нас загрозу
Цвіту гнити у тюрмі.
Україно, скинь кайдани,
Піднімай дітей своїх.
Дух свободи лічить рани —
Викинь нечисть за поріг!
Україно, стань на ноги,
Гордо глянь у майбуття.
Це Твої і Чорне море,
Схід і Захід, Крим і гори,
Дід — Дніпро, Одеса — мама
І Донбас — Твоє дитя.
Піднімайся, мій народе!
В Тобі правда. Бог з Тобою.
Не скорись, козацький роде,
Не скорись, мій народе.

27.01.2014 рік.

Запроданням

За що? Скажи мені, за що
Ти служиш неблаганним
катом без душі?
Чому молитву маєш за ніщо
Та продаєшся владі за гроші?
Та чи не ця земля тебе
зростила,
Яку без жалю топчеш
ти в вогні?
Запроданцю! Тебе ж так

само матір народила,
Задумайся, що коїш ти в ці дні!
Бо прийде час, ти скинеш
каску,
Відставиш щит, отямиться
душа...
Ти визнаєш свою поразку,
Та спокою не купиш за гроша.
В чиїх очах шукатимеш
прощення?
Кому впадеш до ніг із каяттям?
На весь твій рід впаде
Господнє покарання
І до спасіння не знайдеш
ти вороття.
Що ти розкажеш своїм
дітям-внукам?
Про свій обов'язок? Чи про
наказ?
Про те, що в тебе руки в крові?
Що убивав братів своїх
не раз?
Що зрадив неньку-Україну,
Щоб догодити мачусі —
Москві?
Що не одну залишив ти
дитину
Без батька і всіх тих, хто
повернувся в труні.
Чому? Скажи мені, чому
Рука твоя не всохне на прицілі?
Прокляття не боїшся ти чому?
Бо служиш сатані у подобі
людини.
Покайся, відречись від зла,
Згадай, якого ти є роду,
Про що навчала матінка твоя
І стань пліч-о-пліч зі своїм
народом.

19.02.2014 р.

**Мирослава СКАРЖИНЕЦЬ,
Тернопіль — Аджерола (Італія).**

“Борітеся — поборете!”

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.
Фото автора.

Цього року Україна відзначає 200-ту річницю від дня народження Велета Духу, Світоча думки і слова, поета, художника, мислителя, Кобзаря та Пророка Тараса Шевченка. Його постать унікальна, безмежна, невичерпна, як і його поезія, що вогненним словом наскрізь пронизує серця українців уже не одне століття. Поряд із Біблією “Кобзар” став настільною книгою кожного свідомого українця. Тарас Шевченко — людина, яка врятувала цілу націю, запалила яскраве світло істини, що освітло шлях боротьби за відродження української державності. Сьогодні, в не легкий для України час, сила Кобзарєвого слова, як ніколи, жива й актуальна. Українці продовжують справу свого Генія. В пошані людства Тарас Шевченко знайшов своє безсмертя.

9 березня у Великій Березовиці громадськість Тернопільського району зібралася біля пам'ятника Тарасу Шевченку, щоб вшанувати пам'ять Великого Кобзаря. Урочистості розпочалися молебнем, який відправили парахи селища Велика Березовиця о. Василь, о. Ігор та о. Святослав, народний аматорський духовий оркестр “Доля” Тернопільського районного будинку культури виконав “Молитву за Україну”. Отець Василь Брона відзначив силу Шевченкового слова, особливо тепер, коли незалежна Україна переживає унікальні історичні події. На знак великої любові і пошани до Кобзаря поклали квіти до пам'ятника Шевченку.

З 200-річчям Великого Кобзаря громаду вітає заступник голови Тернопільської районної ради Роман Наконечний.

Цього дня звучали безсмертні Шевченкові поезії, які декламували режисер народного аматорського театру Великолибчецького будинку культури Роман Винник, учасники художньої самодіяльності будинку культури селища Велика Березовиця Володимир Шулька і Віктор Підгайний, жителяка Великої Березовиці Неля Шпачук. Шевченкове слово живе і в піснях. Народний аматорський духовий оркестр “Доля” Тернопільського районного будинку культури, народний аматорський хор будинку культури селища Велика Березовиця (керівник Олег Безушко, концертмейстер Любомир Храпун), хор церкви Святого Володимира і хор церкви Бориса і Гліба (регенти Степан Канський і Степан Морозович) виконали безсмертні Шевченкові “Реє та стогне Дніпр широкий”, “Думи мої”, “Сонце сходить”, “За байраком байрак”, “Заповіт”.

Вагому роль Шевченкового слова в революційних подіях на Майдані підкреслила Великоберезовицький селищний голова Марія

Народний аматорський хор БК селища Велика Березовиця (керівник Олег Безушко, концертмейстер Любомир Храпун) виконав пісні на слова Тараса Шевченка.

Калинка. Марія Іванівна подякувала всім учасникам заходу, присвяченого 200-тій річниці від дня народження Великого Кобзаря.

— Цей ювілей мав би бути радісним, піднесеним, — зазначив заступник голови Тернопільської районної ради Роман Наконечний, — але на серці смуток, адже держава втратила найкращих своїх синів, які боролися за нашу свободу. Сьогодні тут низько вклоняємося Тарасу за все те, що він зробив заради України. Господь дав йому талант, який визнав увесь світ. Чи не в кожній країні світу є пам'ятник Кобзарю. Велич Шевченка неоціненна, таких людей наша земля народжує дуже рідко. Саме Шевченко возвеличив українську мову на весь світ, дав їй силу. Він прищепив своєму народу любов до України. Перейняв від дідуся Івана розповіді про славне минуле нашої держави, оспівавши його у своїх творах. І сьогодні серед нас є багато Гонт і Залізників, які готові стати на захист держави. Ми готові боротись до кінця так, як боролись на Майдані. Твори Шевченка треба вивчати. Навіть іноземці дають

нам приклад. Вірменин Нігоян, який палко, самовіддано любив Україну, вивчав Шевченка напам'ять. Є в нашого Кобзаря такі слова: “Кохайтесь, чорнобриві, та не з москалями...”. Зараз вони актуальні, як ніколи. Російський агресор посягає на наші землі, але навіть не здогадується, що це стане початком кінця Російської імперії. Треба стояти до останнього, як стояла Небесна сотня.

— Ніхто й подумати не міг, що такий величний ювілей відзначати мемо в такий скорботний для України час, — зазначив керуючий справами Тернопільської районної ради Богдан Ящик. — Шевченко — воїстину безсмертний дух україн-

До учасників урочистостей звертається Великоберезовицький селищний голова Марія Калинка.

ського народу. Своїми поезіями він піднімав народи на боротьбу за національне і соціальне визволення. Героями його творів були гайдамаки, запорожці, дівчата, жінки-матері з нелегкою долею. Шевченко увійшов в історію, став найріднішою нам людиною. Він був кріпаком, який вказав дорогу до свободи. Знайшов місце в серці кожного з нас, хоч і був самотнім. Його творчість надзвичайно актуальна сьогодні. Найкращий подарунок Тарасу на 200-ліття зробили Герої Майдану, які зруйнували злочинну систему. Якби Шевченко був живий, він би

оспівав їх у своїх поезіях. Його заповітні слова “Борітеся — поборете!” почула наша молодь, слова стали пророчими. В Шевченка є такі рядки: “І на оновленій землі врага не буде, супостата. А буде син, і буде мати, і будуть люди на землі”. Віримо, що пророцтво Кобзаря обов'язково збудеться.

Наприкінці урочистостей хвилюю мовчання вшанували Героїв Небесної Сотні. На знак пам'яті про них хор церкви Святого Володимира і хор церкви Бориса і Гліба виконали пісню “Ми не забудемо подвиги Майдану”.

Народний аматорський духовий оркестр “Доля” Тернопільського районного будинку культури під час урочистостей, присвячених 200-ій річниці від дня народження Тараса Шевченка.

15 березня відзначає 50-річчя завідування відділом обслуговування центральної бібліотеки Тернопільського району **Олександра Михайлівна ЛІСОВСЬКА**.

Свій ювілей Олександра Михайлівна зустрічає в розквіті творчих сил, збагачених життєвим досвідом. Сумлінною працею, доброзичливими стосунками в колективі вона заслужила глибоку повагу колег. Тож, здоров'я і многая літа Вам, шановна Олександро Михайлівно, невичерпної енергії та успіхів у реалізації задумів. Нехай роки залишають тільки світлі спогади, а майбутнє дарує ще багато щасливих літ, сповнених радості, добра, надії.

З повагою — колектив відділу культури Тернопільської РДА, районна організація профспілки працівників культури, бібліотечні працівники Тернопільського району.

Щиро вітаємо з днем народження **Дениса ДЕЙНЕКУ** з Тернополя.

Ще днів Твоїх
минуло небагато
І часу є мужніти
і рости,
І в свято це Тобі
бажаєм щиро

Багато вірних друзів у житті.

Хай сміється доля ніжно, малиново,

Хай життя проходить в радості

й любові,

Хай буде здоров'я, як вода з криниці,
Не згаса усмішка на Твоєму обличчі.

З любов'ю — мама, тато, бабуся, дядько Руслан.

Цими чудовими весняними днями відзначає день народження **Христіна ВЕНЯРСЬКА** з Тернополя.

Хай доля Твоя піснею зліта,

Розквітне цвіт калиною у лузі,

Хай будуть щедрими літа

На щастя, на здоров'я і на друзів.

З повагою — Денис Дейнека з Тернополя.

Працівники культури Тернопільського району, районна організація профспілки працівників культури щиро вітають із 55-річчям директора комунального закладу “Меморіальний музей Соломії Крушельницької” у с. Біла **Надію Яківну ЗЮБРОВСЬКУ**.

Глибоко поважаючи Вас, Надіє Яківно, за життєву порядність, чесність, людяність, скромність, надійне товаришське плече, високу професійність, зичимо Вам здоров'я, підтримки колективу і любові родини, удачі у намічених планах, життєвої наснаги у праці, відпочинку, великого людського щастя. З роси й води!

Щиро вітаємо з 60-річчям колишнього працівника Товстолюзької сільської ради **Володимиру Корнилівну ПАНЬКЕВИЧ**.

Нехай душа у Вас ніколи не старіє,

На білій скатертині будуть хліб і сіль,

Своїм теплом Вас завжди сонце гріє

Слова подяки линуть звідусіль.

Куди б не вів життєвий шлях,

Хай лиш до щастя доля повертає,

І кожна мить, неначе птах,

Крилом любові й ласки огортає.

З повагою — колектив Товстолюзької сільської ради.

Колектив Великоберезовицької ЗОШ І-ІІІ ст. щиро вітає з днем народження технічних працівників **Тараса Богдановича ПОДОДВОРНОГО, Петра Петровича СОБАТЮКА, Василя Степановича ГОРДЕЦЬКОГО**.

Хай радість Вам життя дарує,

Щоб посміхались Ви весь час,

Любов і злагода панують,

Достаток повниться щораз.

Щоб Ви добра мали багато,

А доля квітла, наче сад,

І щоб на Вас із неба падав

Лише щасливий зорепад.

Тарас Шевченко — український пророк

Наталія БАРБАРОШ, вчитель української мови і літератури НВК “Великобірківська ЗОШ I-III ст. — гімназія ім. Степана Балея”.

11 березня НВК “Великобірківська ЗОШ I-III ст. — гімназія ім. Степана Балея” зібрала у своїх стінах усіх, хто любить і шанує Шевченкове слово. Учні 9-А класу підготували літературно-музичну композицію “Тарас Шевченко — український пророк”, приурочену 200-річчю з дня народження поета.

“Він був сином мужика, а став володарем у царстві духа. Він був кріпаком, а став велетнем у царстві людської культури. Його ім'я стало символом нашого народу. Його вірші вишиті на рушниках. Його “Кобзар” лежить поруч з Біблією”. Такими словами звернулися до присутніх ведучі свята Ольга Барбарош та Анастасія Стельмах. Віталій Полянський, Лілія Покришка, Роман П'ятківський, Віталій Хміль, Дмитро Чубко, Тетяна Юськевич інсценізували нелегку сирітську долю юного Тараса, його поневіряння на чужині. У виконанні учнів 6-Б та 7-А класів та ансамблю “Калиновий цвіт” (художній керівник Грицан Н. І.) прозвучали пісні на слова Т. Г. Шевченка. Катерина Кізлик, Ганна Латин, Аліна Новаковська,

Світлана П'ятківська, Христина Сапила, Вікторія Харо, Олена Хом'як, декламуючи вірші Шевченка, намагалися розкрити його високодуховну поезію. Адже не дарма його “Кобзар” називають українською Біблією, а самого поета — душею українського народу.

Для Шевченка народ і Україна — його найбільші святині й водночас — найбільша мука. Звертаючись до минулого українського народу, він бачить у ньому і славі, і безславні сторінки. В його особі наш народ ніби з'єднав воедино найкращі духовні сили й обрав його співцем своєї історичної слави і соціальної неволі, власних сподівань і прагнень. Тарас Шевченко не тільки підніс українську літературу на світовий рівень, а змінив народний світогляд.

Народ, який втратив свою мову, так чи інакше приречений на розчинення серед інших держав, і враз до нього заговорив такий самий кріпак тією мовою, яку вже вважали “мертвим наріччям”. Є мова, отже, й народ воскресне з ярма. Саме такі сподівання плекав у душі кожен мало-

Учасники літературно-музичної композиції Оля Барбарош, Настя Стельмах, Таня Юськевич, Дмитро Чубко, Роман Пятківський.

рос, читаючи “Кобзаря”.

Пророчі Шевченкові слова не дозволили нам, українцям, мовчки терпіти своє ярмо, не дозволили стояти на колінах. Упродовж двох століть вони, наче гіркий докір, будили зі сну наше сумління, нашу “приспану волю”, закликали позбутися рабської психології, щоб ми не почували себе “хохлами”.

Читаючи вірші Шевченка, дивуєшся, наскільки правдиво він, змальовуючи минуле України, розповідає нам про наше сьогодення, про наших сучасних царів-можновладців та їх ненажерливу свиту. Тепер уже — не наших.

Його слова, звернені до кожного із нас, і справді пророчі.

“Нам треба твого голосу, Тарасе”

Марія ПЕЛЕХАТА, вчитель української мови і літератури Товстолузької ЗОШ I-III ст.

На початку весни прогресивне людство, українці, які проживають не тільки на території України, але й за її межами, відзначають 200-річчя з дня народження Тараса Григоровича Шевченка. З цієї нагоди 9 березня у народному домі с. Товстолуг відбувся ювілейний концерт “Нам треба твого голосу, Тарасе”.

Тарас Шевченко прожив лише 47 років, з них десять літ він томився під вагою російської солдатської муштри, а для волі Росії зробив більше, ніж десять переможених армій. Доля не зуміла перетворити золоту його душі в іржу, його любові до людей — у ненависть і погорду, а віри в Бога — у зневіру і песимізм. Доля не шкодувала йому страждань, але й не пожаліла втіх, що били із здорового джерела життя. Найкращий і найцінніший скарб доля дала йому лише після смерті — невмирущу славу і всерозквітаючу радість, яку в мільйонах людських серцях все наново збуджуватимуть його твори.

Геніальність Шевченка полягає не тільки у його поетичних і малярських творах, геніальність Шевченка полягає у палкій любові поета до своєї Вітчизни. Адже він жив у Україні лише до 14 років, а протягом життя — ще три. Творчість письменника наскрізь пронизана образом Батьківщини, її культурою, традицією, історією. Це дається як голос з небес. Він виніс з дитинства більше, ніж вмістилося в “Кобзарі”.

Саме Шевченко вчить нас, нащадків, любити свій рідний край і відстоювати свою любов. Тараса Шевченка не скорила ні кріпацька доля, ні солдатська муштра. Він знав і був упевнений, що прийде час і...

На оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі.

Організатором урочистостей з нагоди 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка в Товстолузі є вчитель української мови та літератури Товстолузької ЗОШ I-III ст. Ольга Зіновіївна Стадник. Активними учасниками були учні та вчителі школи, церковний хор с. Товстолуг. У цей день працювала виставка “Наша творчість тобі, Тарасе”, на якій були представлені учнівські роботи, твори випускника школи Мар'яна Вархоліка, виробу з дерева місцевого жителя Дмитра Ядчишина. Під час заходу присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять Небесної сотні. Концерт відбувся за сприяння Товстолузького сільського голови Юрія Присяжного та підтримки постійних спонсорів, сім'ї місцевих підприємців Юрія та Наталії Березовських.

Ведучі ювілейних урочистостей Ольга Стадник та Іван Смільський.

Учасники концерту з нагоди 200-річчя Великого Кобзаря на сцені народного дому у с. Товстолуг.

Вітаємо з днем народження директора будинку культури с. Лозова Дарію Михайлівну ТКАЧ, завідувач клубом с. Біло-скірка Любов Михайлівну МАЛАНЧУК.

Прийміть наші щирі та сердечні вітання. Зичимо Вам міцного здоров'я, благополуччя, поваги та шани від людей, любові від рідних та близьких, добра і достатку, творчого натхнення і невичерпної енергії. Хай Ваша чуйність, невтомність і бажання творити добро завжди супроводжують Вас. Божого благословення Вам і Вашим сім'ям на многі літа!

З повагою — працівники відділу культури Тернопільської РДА, районного будинку культури, профспілкового комітету працівників культури Тернопільського району.

12 березня виповнюється 80 років **Мирону Костянтиновичу ЖЕЛІЗКУ** з Товстолуга та 8 років його правнучці **Іринці БІГУС**. Щиро вітаємо іменинників. Зичимо здоров'я, щастя, миру та спокою. А ще весняного настрою, щирих усмішок. Хай удача ніколи не покидає Вас, а натхнення жити не зникає з роками.

З повагою — родина.

• Духовні роздуми

Прийми бідність за багатство

Як подорожній, котрий вирушив у далеку і важку путь, радісно дивиться на тинисте дерево біля дороги, щоб під ним відпочити і підкріпитися, так і християнин на шляху великопосного подвигу, який для нашої плоти є немовби кам'янистою дорогою під сонячною спекою, радісно жде того часу, коли він відпочине і підкріпиться для дальшої боротьби з пристрастями, що перешкоджають йому йти шляхом посного подвигу. Для цього Церква в третю неділю Великого посту встановила поклоніння Чесному і Животворящому Хресту Господньому, щоб ми, поклоняючись йому, пригадували собі всі труди Спасителя, зроблені для нашого спасіння.

Перед нами хрест із зображенням розп'ятого Сина Божого. Хрест, який був колись знаряддям ганьби і прокляття, прийнявши на себе Христа, став для сповідників Його символом радості і спасіння. Сподіваючись цей хрест духовним поглядом, ми бачимо всі страсті і муки Спасителя, які Він терпів з любові до нас, щоб з ворогів Божих зробити нас дітьми і спадкоємцями Царства Його. Через Хрест Господній увійшов у славу Свою і показав нам, що і ми до тієї слави можемо піднятися. Хто хоче бути учасником слави Христа, хай стане послідовником Його приниження, хай терпляче зносить долю, хоч би і найтяжчу, хай іде за Христом і тоді може бути певний, що стане учасником Його слави.

Поклоняючись святому Хресту, розмірковуймо, що ми повинні зробити, щоб бути учасниками слави Спасителя нашого. Хто хоче бути дійсним послідовником Христа, каже св. Єфрем Сірін, повинен радісно прийняти бідність за багатство, смуток за радість, зневагу за пошест, ганьбу за славу, бо в тім полягає правдива слава служби Божого. Справжньому християнину жодне нещастя не приходить несподівано, він знає, що в цій долині сліз не може сподіватися постійного щастя. Там, де інші втрачають мужність і впадають у відчай, він зберігає спокій душі. Його серце не прив'язане до землі, воно не засліплює себе земними благами, бо він переконаний, що жоден скарб землі не може винагородити втрату душі.

Щиро благаймо Христа Спасителя і Бога нашого, щоб Він Своєю веселиною благодаттю допоміг нам в ці дні Великого посту і до кінця нашого життя нести покладений Ним на нас хрест з повною відданістю волі Його і з твердою надією на Його ласку і милосердя.

о. Богдан ЗІНЧЕНКО, член Національної спілки журналістів України.

Як їй доля стелила лаври

До 85-річчя концертного туру Соломії Крушельницької містами США та Канади

Анатолій ЖИТКЕВИЧ,
член Національної спілки
письменників України,
Торонто (Канада).

Продовження.
Початок у № 7, №9.

Планували гарно, але не так сталося, як гадалося. “У неділю дня 29 квітня відбувся в залі міської “Симфоні-оркестра” концерт пані Соломії Крушельницької, — писав у “Свободі” від 7 травня 1928 року вже знайомий нам пан Присутний. — Та не випав він так, як повинен. По інших містах, як було можна читати в часописах, виступали на концертах за її участю великі українські хори, оркестри, декламатори. У нас сего не було. Коли я прийшов о 3-й години пополудні, то застав там тільки на третину заповнений зал і то — людьми головно чужими, бо своїх було дуже мало. Аж жаль і сум тиснув душу, що так пошанували в нас свою землячку. Та сльози на очах з’явилися, коли почув я гарного нашого соловія в особі пані Крушельницької. Співала вона пісню за піснею — і все наше, все таке рідне, миле, за душу хапаюче. Співала вона сама цілих дві години, і що вже мав я нагоду чути різних співачок, та подібного сильного й милозвучного сопрано, але такого, як у Соломії Крушельницької, ще не чув”.

Коли вже люди виходили з зали, то все дивувалися, куди поділися ті хори, про які сповіщалося в пресі. І чути було у відповідь, що пішли співати “Многая літа” гетьманові Скоропадському, який того дня відзначав якісь там роковини. Щоправда, тут, як писав рецензент, “не було чого звинувачувати загал, а тільки тих людей, що взяли за організацію справи”.

2 травня, мабуть, усвідомивши велич особистості співачки, у залі готелю “Бісмарк” зібралася українське жіноцтво міста. Зібралася, щоб подякувати їй за хвилини радості, які вона їм дарувала своїм співом, і побажати їй щасливої дороги до рідного дому, рідного краю й нових здобутків на славу роду нашого українського. Присутніх на вечірці було 40 осіб. Від імені української громади слово взяв професор Г. Скегар, який сказав: “Хвиля, яку наша слава співачка вибрала собі, щоби завітати до нас, є дуже важна та історична для чиказьких українців. Ся хвиля є така хвилююча, що, вітаючи нашу дорожку гостю, нам хочеться і сміятися, і плакати. Ви принесли нам рідну пісню, яку творив український народ тисячоліттям, пісню, яка давала нам духовну силу пережити ворожі завії. Наша пісня — се джерело нашої життєвої сили, се наша витривалість, наша хоробрість, наше завзяття. Ви прийшли, щоби скріпити нас, загартувати до дальшого бою в боротьбі за нашу державну самостійність. Ми вдячні Вам за це”.

На прощання жінки Чикаго подарували співачці пам’ятку “Золоту чашу любові”, а Соломія з охотою підписувала їм конверти з платівками, виготовленими саме в Чикаго американською компанією “Колумбія”. На них було записано чотири пісні: “Вівці мої, вівці”, “Через сад-виноград”, “Ой, де ти ідеш, де ти поїдеш” та “Ой, летіли білі гуси”. Музичний супровід цих пісень здійснює величкий фольклорний ансамбль у складі скрипки, сопілки, цимбал. Хочеться вірити,

що то була група зібрана відомим скрипалем, диригентом, етнографом і автором числених мелодій Павлом Гуменюком, якого на американських берегах називали королем етнічної музики. До речі, він — земляк Соломії, народжений у Підволочиську.

Деякі дослідники творчості співачки наголошують на тому, що ці пісні вона записала в час свого виступу в Чикаго. Як бачимо, це не відповідає дійсності, бо з’явилися вони в продажі ще на початку квітня, отже, задовго до її концерту в Чикаго. Як стверджує Степан Максим’юк — дослідник дискографії співачки, нею було записано не чотири, а 13 пісень. Він пояснює це тим, що на матриці платівки з піснею “Вівці мої, вівці — пластунська пісня” значиться число — 108887, “Через сад-виноград — дівоча пісня — 108888, “Ой, де ти ідеш, де ти поїдеш — коліска пісня” — 108889, а на “Ой, летіли білі гуси — розплетини” одразу — 108899. Як бачимо — між двома останніми з них пропущено дев’ять чисел. Цілком можливо, що могли бути й інші записи, які, або були зіпсовані, або з якихось причин їх не запустили у виробництво. Підтримав ці здогадки й Мирон Сурмач, який у свій час заявляв, що всього Соломією було записано 13 пісень. І якщо б вони знайшлися, то це стало б сенсацією для всього музичного світу. Але й записані співачкою пісні стали великою відрадою для українців, які з примхи долі опинилися на далеких океанських берегах. Так, В. Гасій із Трентона в листі до часопису “Свобода”, опублікованого 17 квітня 1928 року, писав: “Щаслива доля прислала нам до Америки нашу світової слави співачку пані Соломію Крушельницьку. Об’їхала вона великий і широкий світ. Серед усіх народів розсіяла чар наших пісень, дарувала їх своїм і чужим. Це ті пісні, що виростали на стражданнях, злиднях і були зрошені кров’ю та сльозами. А вона сіяла їх світом і співала, щоб чули люди, які скарби є в нашого народу!”.

Тут так і напрошуються слова, сказані співачкою у хвилину натхнення: “Я така рада, коли бачу, що люди слухають пісню з насолодою, що вона доходить до їхнього серця, а їхні переживання зливаються з моїми: коли моя пісня несе їх у світ краси і високих стремлінь. Це така велика нагорода, що іншої я не бажаю”.

Подальший шлях Соломії Крушельницької проліг до Монреалю. Саме там відбувся її останній концерт на американських теренах. Про цю подію

Такою Соломією Крушельницьку запам’ятала Америка.

газета “Канадійський українець” від 30 травня 1928 року сповіщала: “Коли рознеслась вістка в часописах, що до Америки завітала наша славна співачка Сальомея Крушельницька, нашою думкою було, щоби так само як і другі товариства в Америці, запросити її до Монреалю від імені нашого товариства імені Тараса Шевченка для всього українського громадянства, а тим самим і повелічати її поміж чужинцями, що наш нарід має таку славу співачку”.

Далі в дописі розповідалося, що керівництво товариства надіслало співачці листа з проханням концертного виступу в Монреалі. І хоч не без проблем, які виникли між організаторами й представником від брата співачки Володимира Крушельницького, який на той час був у Нью-Йорку, концерт відбувся в неділю, 20 травня, о третій годині пополудні в просторому залі “Принц-театру”.

Перед початком виступу Соломію Крушельницьку вітав, як писалося в згадуваній газеті, “український посол до парламенту в Оттаві, котрого з цією метою було запрошено на концерт”. Говорив він англійською мовою, але так доступно й виразно, що було зрозуміло: представляє він її, як славетну оперну зірку й велику патріотку українського народу. Це дуже гарно гармонізувало з її інтернаціональною програмою в першому відділі концерту та було скріплено українським репертуаром у другому, що відбувся після виступу парафіяльного хору автокефальної церкви в Монреалі під орудою Володимира Слюзаря. І хоч часопис не подав так бажаної рецензії на цей виступ, але наголосив на тому, що її “любо та мило було слухати”.

А слухати й справді було що. “Італійські пісні летіли, мов із підблакитного неба, — писав один із критиків, — іспанські — із соняшникового поля, англійські — холодні, але в них відчувалося прозоре повітря Середземного моря з відгомонами нащадків маврів. Зате українські — несли енергію танцю, що

вихором злітав у простір”. І як тут не згадати сказані співачкою про українську пісню слова: “Вона мені як храм. Я чую в ній органи”.

На цьому й закінчилося велике концертне турне Соломії Крушельницької містами США та Канади, а через два дні одним із кораблів німецької корабельної корпорації “North German Lloyd”, які постійно курсували між Монреалем і Бременом, вона відпливла в Європу. І хай не був цей тур таким кількісно наповненим концертами, але протяжністю шляху рівнявся півсвітові, тривалістю — третині року, а славою — на тисячоліття.

Левову частку зароблених коштів співачка віддала на будівництво пам’ятника Тарасові Шевченку в Нью-Йорку. А через рік Соломія Крушельницька завершила свою співацьку кар’єру, заявивши: “Перемоги у житті не можуть бути занадто часті. Тріумф щовечора? Це — забагато. Найважливішим мірилом моїх успіхів залишалося часто власне відчуття, що я проспівала свою партію, як уміла, найкраще”.

Після цих слів стає ще більше зрозумілим велич Соломії Крушельницької, яка була не тільки великою співачкою, але й непересічною особистістю, сповненою шляхетності, освіченості, коректності, витримки, а особливо цілеспрямованості, бо, як писали деякі критики, “вийти з родини простого сільського священика й досягти такого злету було нелегко навіть людині з таким неординарним талантом”. І досягла наша зірка, наша слава того, чого хотіла, про що мріяла, чим жила, дотримуючись гасла “Хай там громи б’ють, а я беруся за роботу — і кінець!”.

Зараз ми знаємо про Соломію Крушельницьку багато. Знаємо про її голос, ідеальну пам’ять, чудову артистичність, грацію, надзвичайну працьовитість, патріотизм і велику жертівність. Виникає запитання про те, що ж зробила для вшанування пам’яті про неї українська діаспора? Відповіддю на це запитання є велика дослідницька праця Степана Максим’юка з Вашингтона, який ретельно зібрав все, що тільки можна було з дискографії співачки. Справі дослідження шляхів її життя й діяльності уділили максимум уваги композитор і публіцист Осип Залеський із Баффало, музикознавець Роман Савицький-молодший із Гранфорда, журналістка й письменниця Уляна Любич із Філадельфії, Марія Климчак із Чикаго та інші.

Можна впевнено заявити, що в США та Канаді не було такого часопису, газети, журналу чи альманаху, які б не надрукували хоча б однієї статті з її іменем. І зараз у низці архівів та музеїв цих країн ще зберігають програмки з її виступами та платівки з її піснями. Є чутки, що в США й окремо в Канаді про Соломію Крушельницьку буде видано книги англійською мовою.

У багатьох музеях, архівах, бібліотеках, зокрема, у бібліотеці при інституті Св. Володимира в Торонто, є на збереженні значна кількість матеріалів, книг та оригіналів платівок із наспіваними нею піснями. Можна послухати їх і в інтернеті, до того ж у досить якісному відтворенні. Про неї знято фільми, як в Україні, так і в далеких заокеанських краях.

“Питаєте, звідки я родом? Мої батьки з Бучацького, а я родилася на Поділля...”.

Вітаємо з днем народження голову правління ПАТ “Тернопіль-міськгаз” **Володимира Леонідовича БОБРИВЦЯ**. Зичимо міцного здоров’я, професійних успіхів, гарного настрою, благополуччя в родині, щирих та надійних друзів!

Бажаємо миру і світлої долі,
Здоров’я, натхнення і сили доволі,
Творчого вогнику, віри й наснаги,
Бадьорості душу, людської поваги.
На довгих стежках життєвої ниви
Будьте завжди здорові й щасливі!

3 повагою — колектив редакції газети “Подільське слово”.

Колектив Ігровицької АЗПСМ щиро вітає з днем народження молодшу медичну сестру **Галину Степанівну ОСТРОВСЬКУ**.

Хай щастя приходить і ллється рікою,
Хай горе обходить завжди стороною,
Хай доля дарує Вам довгі літа,
А в серці завжди хай живе доброта.

Колектив Ігровицької АЗПСМ щиро вітає з днем народження медичну сестру загальної практики-сімейної медицини **Надію Василівну КУЗИК**.

Бажаємо здоров’я, добра, довголіття,
Хай вистачить щастя на ціле століття,
Хай скрізь буде лад: на роботі, в сім’ї,
І радість на серці, і хліб на столі.

Щиро вітаємо з 25-річчям землевпорядника Великоглибочецької сільської ради **Ілону Андріївну КОКОР**.

Зичимо здоров’я, щастя, довголіття,
Настрою веселого на повне століття,
Щоб життя було веселим, радісним,
багатим.

І щоб кожен день прожитий

Вам здавався святом.

3 повагою — колектив Великоглибочецької сільської ради, члени виконкому, депутатський корпус.

Педагогічний колектив Дубівецької ЗОШ І-ІІ ст. щиро вітає з днем народження вчителя фізики та інформатики **Тараса Володимировича РОМАНІВА**.

З днем народження щиро вітаємо,
Щастя і здоров’я Вам бажаємо.
Хай сміється доля, як калина в лузі,
Нехай будуть поруч добрі й вірні друзі.
Нехай Вас щастя, як дощ обливає,
Нехай Вас радість завжди зустрічає,
Нехай Вас любить, хто милий душі,
Цього ми бажаємо Вам від душі.

Щиро вітаємо з днем народження секретаря Товстолузької сільської ради **Степана Романовича ГУЛЯ**.

Хай щастя сонцем усміхається
І життя сповне теплом,
Усе омріяне — збувається
Й дорога стелиться добром.

3 повагою — колектив Товстолузької сільської ради, члени виконкому, депутатський корпус.

Педагогічний колектив Мишковицької ЗОШ І-ІІІ ст. щиро вітає з днем народження вчителя фізики та математики **Віту Володимировича ТРИГУБИШИН**, вчителя географії **Петра Артемовича ВОЛИНЦЯ**.

Сонця променистого — на Вашому обрії,
Долі Вам бажаємо щедрої та доброї,
Хай всі мрії Ваші збуваються,
Бажаєм того, що щастям називається!

Щиро вітаємо з днем народження депутатів Великоберезовицької селищної ради **Олега Романовича КИРИЛІВА**, **Ігоря Романовича ЧАПЛІВСЬКОГО**.

Нехай вирують почуття,
Хай буде казкою життя,
Нехай дивує кожна мить,
Нехай у всьому Вам щастить.

3 повагою — колектив Великоберезовицької селищної ради, члени виконкому, депутатський корпус.

УТ-1			
06.05 Світ православ'я.			
06.35 Від першої особи.			
07.05 Панянка та кулінар.			
07.30 "Дружина".			
09.10, 12.00 У гостях у Д. Гордона.			
10.05, 15.05, 19.10 Громадське телебачення.			
12.55 Як Ваше здоров'я?			
13.55 Біатлон. Кубок світу. Мас-старт (жін.)			
17.25 Біатлон. Кубок світу. Мас-старт (чол.)			
18.30 Діловий світ. Тиждень.			
21.00 Підсумки тижня.			
22.30 Вечірня інформаційна програма.			
22.55 Трійка, Кено, Максима.			
23.00 Ера бізнесу. Підсумки.			
23.40 "Дружина".			
Канал "1+1"			
07.40 М/ф.			
08.10, 8.35 М/с "Король-Лев. Тімон і Пумба".			
09.00 "Лото-Забава".			
10.00 "Світ навиворіт-5".			
11.05, 21.00 "Голос країни-4. Перезавантаження".			
12.50 "Зіркова хроніка".			
13.55 М/ф "Маша і ведмідь".			
14.00 Мелодрама "Знайти чоловіка у великому місті".			
18.30 "Зіграй у ящик".			
19.30 "ТСН-Тиждень".			
23.20 "Світське життя".			
00.20 "Що? Де? Коли?"			
Інтер			
05.30 Т/с "Даша".			
07.50 "Вдалил проект".			
08.50 "Школа доктора Комаровського. Невідкладна допомога".			
09.30 "Новини".			
10.00 "Орел і решка. На краю світу".			
11.00 "Сусід на обід".			
12.00 Т/с "Усе спочатку".			
16.20 Т/с "Тест на любов".			
20.00,3.55 "Подорожі тижня".			
21.00 Т/с "Я не зможу тебе забути".			
00.45 Т/с "Провінційна муза".			
ICTV			
05.55 Дача.			
06.45 Х/ф "Космічний джем".			
08.05 Tak\$і.			
08.40 Космонавти.			
09.30 Зірка YouTube.			
10.40 Козирне життя.			
11.10 Вам і не снилося!			
11.50 Т/с "Лісник".			
18.45 Факти тижня.			
19.40 Х/ф "Суддя Дредд".			
21.20 Х/ф "Суддя Дредд 3D". (2).			
23.00 Х/ф "Центуріон". (2).			
00.45 Х/ф "Залізний лицар". (2).			
СТБ			
06.20 Х/ф "Стережися автомобіля".			
07.55 "Імо вдома".			
09.00 "Усе буде смачно!"			
09.50 "Караоке на Майдані".			
10.55 Х/ф "Віддам дружину в хороші руки".			
12.45 Т/с "Самара-2".			
16.10 "Україна має талант!-6".			
19.00 "Битва екстрасенсів-13".			
21.05 "Один за всіх".			
22.15 Х/ф "Любов на два полюси". (2).			
00.05 Х/ф "Скарби стародавнього храму".			
Новий канал			
05.20 М/с "Маска".			
07.45 Церква Христова.			
08.00 М/с "Том і Джері-Шоу".			
10.30 Файна Юкрайна.			
12.40 Х/ф "Могутні качата".			
14.50 Х/ф "Могутні качата-2".			
17.00 М/ф "Добриня Микитич і Змій Горинич".			
18.05 Х/ф "Янголи Чарлі".			
20.00 Х/ф "Янголи Чарлі-2".			
22.05 Х/ф "Бабло". (2).			
00.00 Педан-Притула шоу.			
ТРК «Україна»			
06.15 Події.			
06.20 Т/с "Дорожній патруль-4".			
07.00 Х/ф "У гонитві за			
Неділя, 23 березня			
06.30 "Top Shop".			
07.30 М/с "Маша і Ведмідь".			
08.30 М/ф "Гидке каченя".			
10.00 "Імо вдома".			
11.25 "ВусоЛапоХвіст".			
12.20 "Розсміши коміка".			
13.15 "Орел і решка. Шопінг".			
14.10 "Орел і решка. СРСР".			
16.00 "КВК-2013".			
18.10 "Вечірній квартал".			
20.00 М/ф "Мадагаскар".			
21.40 Т/с "Надприродне". (2).			
00.10 Х/ф "Більше, ніж друг". (2).			
НТН			
05.10 "Випадковий свідок".			
07.45 Т/с "Каменська".			
11.30 "Легенди карного розшуку". Війна авторитетів.			
12.00 "Агенти впливу".			
13.00 "Таємниці кримінального світу".			
13.30 Х/ф "Кохання під грифом "Цілком таємно-3".			
15.15 Т/с "УГРО-5".			
19.00 Т/с "Червоні гори".			
23.00 "Переломні 80-ті".			
00.00 Т/с "І прийшов павук". (2).			
ТЕТ			
06.00 М/ф "Спілка тварин".			
07.30 Байдикивка.			
08.30 М/с "Смішарики. Пін-код".			
09.00 Мультик з Лунтіком.			
09.40 М/с "Даша-дослідниця".			
10.05 М/с "Вперед, Дієго, вперед!"			
10.35 М/с "Фіксики".			
10.55 М/ф "Барбі: пригоди Русалоньки".			
12.15 Х/ф "Цуценята Санти шукають скарби".			
14.05 Х/ф "Мармадюк".			
15.45 Мій зможе.			
17.05 Країна У.			
18.55 Віталька.			
21.00 Розсміши коміка.			
22.50 Т/с "Секс і місто". (2).			
00.45 Х/ф "Привид у машині". (2).			
Перший канал (Україна)			
04.00, 8.00, 10.00 Новини.			
04.10 "Генії і лиходії".			
04.35 Х/ф "Ворота в небо".			
06.00 "Армійський магазин".			
06.30 "Смішарики. ПІН-код".			
06.55 "Здоров'я".			
08.10 "Непутні нотатки".			
08.35 "Поки всі вдома".			
09.25 "Фазенда".			
10.15 "Весільний переполох".			
11.20 "Народна медицина".			
12.20 Т/с "Вангелія".			
16.05 "Точнісінько".			
19.00 Недільний "Час".			
20.00 "Клуб веселих і кмітливих". Вища ліга.			
22.05 Комедія "На гачку".			
23.45 Комедія "Тридцять три".			
РТР-Планета			
05.50 Х/ф "Рідна людина".			
07.20 "Сам собі режисер".			
08.00 "Сміхопанорама".			
08.25 "Ранкова пошта".			
09.00, 12.00 Вісті.			
09.10 Вісті - Москва.			
Тиждень у місті.			
09.45 "У світі тварин".			
10.10 Росія любов моя!			
"Чуваські узорі".			
10.40 М/ф.			
10.50 Х/ф "Чужа дружина і чоловік під ліжком".			
12.20 Вісті - Москва.			
12.25 До ювілею кіностудії "Мосфільм". "90 кроків".			
13.00 "Більше, ніж кохання".			
13.45 "Влада факту".			
14.25 "Абсолютний слух".			
15.05 Х/ф "Мама виходить заміж".			
16.45 "Сміятися дозволяється".			
18.00 Вісті Тижня.			
19.30 Х/ф "Піти, щоб залишитися".			
21.10 Х/ф "Там, де є щастя для мене".			
22.45 "Недільний вечір з Володимиром Соловйовим".			
00.25 Х/ф "Олександр".			
Канал "2+2"			
06.00 М/ф.			
07.00 Журнал Ліги чемпіонів УЄФА 2013-2014.			
07.30 "Маски-шоу".			
10.00 Т/с "Мисливці за старовиною".			
12.00 "Бушидо".			
14.50 ЧУ 22 Тур. Волинь Ворскла.			
17.00 Х/ф "Пригоди мушкетерів".			
19.00 Х/ф "Швидкість". (2).			
21.30 "Профутбол".			
23.15 Х/ф "Неслужбове завдання". (2).			
Тоніс			
06.00 Х/ф "Іхали ми, іхали".			
07.20, 20.15 "Кумири".			
07.50, 20.00 "Цивілізація Incognita".			
09.00 Слони, котрі біжать.			
10.00 "Будь в курсі!"			
10.40 "Щоденник для батьків".			
11.20 Х/ф "Смеханічні пригоди Штепселя і Тарапуньки".			
14.00 За сім морів.			
15.00 Полювання на монстрів.			
16.00, 0.25 Як вижити на Алясці.			
17.00 Д/с "Дикі кішки Трента Барклі".			
17.50 "Модні історії з Оксаною Новицькою".			
18.30 "Світ за тиждень".			
19.00 Великі будови давнини.			
20.40 "Світські хроніки".			
21.00 Портрет Леонардо.			
17.15 "ПрофStyle".			
17.30 "У країні Мультяндії".			
18.30 "Назбиране".			
18.45 "Пісня в дарунок".			
19.00 "Панорама подій".			
19.30 "Смак життя".			
20.00 "Крізь призму часу".			
20.15 "Спортивні меридіани".			
20.30 "Шляхами Тараса".			
20.45 "Вечірня казка".			
21.00 "Поклик таланту".			
22.20 "Сад. Город. Квітник".			
22.40 "Інновації".			
23.00 "Там, де ти живеш".			
23.30 "Від класики до джазу".			
TV-4			
Середа, 19 березня			
06.00 Т/с «Гра в кохання». (1).			
06.45, 9.15, 10.45 Ранковий фітнес.			
07.00, 16.00 Провінційні вісті.			
07.35 «Екологічно чисте життя».			
08.05 «Життя з майбутнім».			
08.30 Переможний голос віруючого.			
09.00 Час-Тайм.			
09.30 «Магія природи».			
10.00 Т/с «Гра в кохання». (1).			
11.00, 16.10 Дитяча година.			
12.10 «Гал-кліп».			
12.40 «Автоакадемія».			
13.10 «Океан Ельзи» на Майдані Незалежності.			
14.00 Х/ф «Закон». (1).			
16.40 «Чарівний ключик».			
17.00 «Магія природи».			
17.30 «Сад, город, квітник».			
17.45 «Духовні роздуми».			
18.00 Т/с «Гра в кохання». (1).			
19.00, 22.00 Провінційні вісті.			
10.15 «Економічний інтерес».			
10.30 «Витоки».			
11.00 «Солов'їна пісня».			
11.25 «Там, де ти живеш».			
11.50 «У пошуках легенд».			
12.00 «Біржа праці».			
12.10 «Музична хвиля ТТБ».			
12.15 «Надія є».			
12.30 «Європа очима українця».			
13.25 «Плекайте мову».			
13.30 «У пошуках легенд».			
13.40 «Музична хвиля ТТБ».			
13.45 «Новини України».			
14.00 «Зона ризику».			
15.00 «Діловий ритм».			
15.30 «Красо України Подолля».			
16.00 «Мій Шевченко».			
16.15 «Чудесний канал».			
16.40 «Юні експерти».			
16.45 «До речі, про речі».			
17.15 «Західний експрес».			
17.30 «У країні Мультяндії».			
18.30 «Новини України».			
18.45 «Пісня в дарунок».			
19.00, 22.00 Провінційні вісті.			
10.15 «Економічний інтерес».			
10.30 «Витоки».			
11.00 «Солов'їна пісня».			
11.25 «Там, де ти живеш».			
11.50 «У пошуках легенд».			
12.00 «Біржа праці».			
12.10 «Музична хвиля ТТБ».			
12.15 «Надія є».			
12.30 «Європа очима українця».			
13.25 «Плекайте мову».			
13.30 «У пошуках легенд».			
13.40 «Музична хвиля ТТБ».			
13.45 «Новини України».			
14.00 «Зона ризику».			

• Ринок праці

• 3 компетентних джерел

Чи можна попередити молодіжне безробіття?

Галина ПРИСТУПА, начальник відділу довідково-інформаційної роботи з населенням Тернопільського МРЦЗ.

У Тернопільському міськрайонному центрі зайнятості відбулося засідання міжшкільного методичного об'єднання практичних психологів та соціальних педагогів Острівського округу Тернопільського району на тему “Проблеми професійного самовизначення учнівської молоді”.

Захід проведений спільно з представниками Тернопільського міськрайонного центру зайнятості. З новітніми технологіями у профорієнтаційній роботі присутніх ознайомила автор цих рядків. Так, з метою підвищення дієвості системи профорієнтації учнівської молоді в школах встановлені програмно-апаратні комплекси “Профорієнтаційний термінал”, проводяться різноманітні профорієнтаційні уроки, екскурсії, ярмарки професій. Нині в Тернопільському районі встановлено 29 таких терміналів у загальноосвітніх навчальних закладах. Термінали удосконалю-

ють систему інформування учнів щодо якісного та усвідомленого вибору ними професії. Профорієнтація в шкільній системі — багатоскладовий процес, який має включати в себе професійну інформацію, професійну консультацію, професійне виховання та професійну діагностику. І якщо професійне виховання лягає на плечі переважно класних керівників, то інші складові забезпечують психологи, соціальні педагоги та спеціалісти служби зайнятості.

Увага до молоді з боку служби зайнятості викликана необхідністю здійснення заходів щодо попередження молодіжного безробіття. Тому центри зайнятості проводять різноманітні профорієнтаційні заходи у тісній співпраці із загальноосвітніми навчальними закладами. Служба зайнятості постійно впроваджує нові форми та методи профорієнтаційної роботи з учнівською молоддю, зокрема, в сільській місцевості.

Практичний психолог Довжанківської ЗОШ І-ІІІ ст. Світлана Кошелівська розповіла про основні психологічні аспекти професійного самовизначення учнів. Виділила основні проблеми, які виникають під час вибору професії, зокрема, недостатність знань про

світ професій, розрекламованість певного виду професійної діяльності. Соціальний педагог Довжанківської школи Галина Брилінська виступила із доповіддю на тему “Організація співпраці загальноосвітнього навчального закладу з державними установами з питань вдосконалення профорієнтаційної роботи”. Практичний психолог Острівської школи Лариса Піщатін поділилась враженнями від проведених виїзних заходів центру зайнятості із використанням спеціально оснащеного транспортного засобу “Мобільний центр профорієнтації”. Головними завданнями мобільного центру є підготовка учнів до усвідомленого професійного вибору з врахуванням власних інтересів, здібностей, нахилів та потреб ринку праці, а також надання методичної допомоги соціальним педагогам, педагогам-організаторам, шкільним психологам в організації профорієнтаційної роботи зі школярами.

З метою надання широкого спектру профорієнтаційних послуг учнівській молоді Тернопільський міськрайонний центр зайнятості ініціює проведення виїзних акцій, семінарів, інтелектуально-пізнавальних вікторин “Час професіонала”.

• Служба 101

Рятувальники застерігають від спалювання сміття та рослинних залишків

Щорічно, як тільки зійде сніг і встановиться суха тепла погода, все частіше до пожежно-рятувальної служби області надходять повідомлення про загоряння сухої трави на господарських угіддях, уздовж транспортних магістралей і навіть на узбіччях практично у центрі міст та сіл.

9 березня рятувальники двічі залучались до ліквідації випадків займання сухої трави. Цього дня о 16.58 у Тернополі черговим караулом 3-ї державної пожежно-рятувальної частини ліквідовано пожежу сухої трави на відкритій території на вулиці Спортивній. Вогнем знищено рослинні залишки на площі 150 кв. м. Вже о 19.25 у Чорткові бійцями 6-ї державної пожежно-рятувальної частини ліквідовано пожежу сухої трави, що виникла на відкритій території на вулиці Антоновича. Вогнем знищено рослинні залишки на площі 50 кв. м. Завдяки оперативним та професійним діям рятувальників вогонь не встиг розповсюдитися та перекинутися

на розташовані неподалік будівлі. Причини загорянь та матеріальні збитки, завдані внаслідок пожеж, встановлюються.

Починаючи з весни і продовжуючи до пізньої осені намагаючись навести лад на присадибних ділянках деякі господарі спалюють сміття, залишки торішнього листя та трави. Для виникнення пожежі достатньо навіть непогашеного недопалка, недбало кинутого на узбіччя, а локалізувати загоряння та погасити пожежу сухої трави на відкритих територіях, як свідчить практика, не просто, оскільки швидкість поширення вогню висока, особливо у суху, вітряну погоду. Полум'ям знищують родючий шар ґрунту, продуктами горіння завдається неоправданна шкода довкіллю, яка обчислюється не лише в гривнях. Разом із повітрям у легені потрапляє задушливий дим від спалюваного сміття, рослинних залишків, а разом з димом — різноманітні токсичні, шкідливі для здоров'я хімічні речовини, що виділяються в процесі горіння, зокрема, сполуки свинцю, ртуті та інших важких металів. Тому лю-

дям варто замислитись, наскільки небезпечним може стати розведене під час відпочинку на галявині багаття чи неконтрольоване спалювання сухої трави та сміття, особливо у весняний пожежонебезпечний період.

Спалюючи рослинні залишки, більшість громадян не усвідомлюють, що чинять протизаконно. Частина перша статті 77 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачає відповідальність за самовільне спалювання рослинності або її залишків, опалого листя у парках, скверах, інших зелених насадженнях без дозволу органів державного контролю у галузі охорони навколишнього природного середовища або з порушенням умов такого дозволу.

Рятувальники закликають мешканців області дотримуватись правил пожежної безпеки та відмовитись від спалювання сухої трави.

За матеріалами Тернопільського РВ УДСНС України у Тернопільській області.

• Служба 102

У Тернополі порядок та безпеку громадян вартують спільні наряди правоохоронців та громадськості

Ілона ГАЙДАДІНА, УДСО при УМВСУ в Тернопільській області.

У зв'язку з останніми подіями в країні значно зросли кримінальні прояви. Зафіксовані численні грабунки державного та приватного майна, руйнування та підпалу будівель, непоодинокі випадки хуліганства та нападу на людей.

Саме тому у цей непростий час, як ніколи, потрібна висока організованість, чітка дисципліна та нагляд за дотриманням законності. Тож відтепер на охорону громадського порядку

Тернопільщини заступають спільні наряди управління Державної служби охорони з представниками місцевих органів самоврядування, громадськими активістами.

Основна мета патрулів — на практиці продемонструвати усім, що ситуація є контрольованою, адже в підтриманні порядку зацікавлені як правоохоронці, так і громадяни. Перед патрулюванням — інструктаж із обов'язковим роз'ясненням заходів особистої безпеки і постановкою завдань. Відтак правоохоронці із активістами Самооборони заступають у спільні патрулі.

За словами начальника

управління Державної служби охорони при УМВС України в Тернопільській області Олега Олексійовича Івашенка, завдяки участі в нарядах УДСО громадських активістів кількість патрулів у місті збільшилась. Жителі Тернопільщини позитивно сприйняли роботу спільних нарядів, а деякі вважають, що тепер міліція і справді стала народною.

Управління Державної служби охорони міста Тернополя висловлює щирю подяку представникам місцевих органів самоврядування, небайдужим громадянам за спільну працю задля забезпечення громадського порядку та законності.

Що таке глаукома?

Глаукома — небезпечне захворювання очей, при якому підвищується внутрішньоочний тиск через надлишок внутрішньоочної рідини. Живлення внутрішніх структур ока забезпечується внаслідок постійної циркуляції рідини. Ця ж рідина виконує функцію виведення відпрацьованих продуктів обміну через невеликий простір між краєм райдужної оболонки і кришталіком, відтак — через отвори райдужно-рогівного кута назовні.

Патологічний стан підвищення внутрішньоочного тиску зумовлений або надлишком утворення внутрішньоочної рідини, або порушенням її відтоку, тобто, внутрішньоочна рідина неправильно циркулює, тоді й розвивається глаукома.

Форми і симптоми глаукоми

Залежно від причин розвитку глаукоми, протікання захворювання буде різним, отож, і симптоми глаукоми можуть відрізнятися у різних пацієнтів.

Відкритокутова форма глаукоми — при такій формі глаукоми райдужно-рогівний кут, відповідальний за відтік рідини, залишається відкритим. Відкритокутова форма глаукоми відрізняється хронічним перебігом. Рідина накопичується поступово, часто протягом декількох років, і тому підвищення внутрішньоочного тиску до певного рівня пацієнт може просто не помічати. При розвитку захворювання виникають проблеми із зором, як правило, це зменшення кута зору (периферичного зору), іноді помутніння і утворення дефектів поля зору, якщо почалося пошкодження зорового нерва. На занедбаній стадії хвороби симптоми схожі із закритокутовою формою — це хворобливість очей, тяжкість в очах, сильне порушення зору, головний біль, який часто віддає у потилицю, погіршення зору в темний час доби.

Закритокутова форма глаукоми — рідкісна форма, обумовлена перекриттям райдужно-рогового кута і неможливістю відтоку відпрацьованої рідини. Для неї характерний нападopodobний перебіг хвороби — тиск підвищується швидко і сильно, виникає різкий біль, затуманення зору, почервоніння ока. Очне яблуко при цьому щільне на дотик. При підозрі на глаукому необхідно терміново звернутися до лікаря-офтальмолога, оскільки небезпечні як гострі напади, так і хронічне непомітне погіршення функцій ока.

Причини глаукоми

Розвиток глаукоми зрозумілий — тиск підвищується через неможливість відтоку або надлишку вироблення рідини, а причини, що викликають порушення механізмів циркуляції рідини незрозумілі.

З виявлених причин розвитку глаукоми розрізняють: порушення у внутрішньоутробному розвитку (вроджені дефекти ока); порушення роботи м'язів і судин ока, наприклад, при далекозорості (гіперметропії) або короткозорості (міопії); різні онкологічні захворювання; зовнішні фактори: травма ока, операції; порушення в роботі кришталіка, наприклад, далекозорість (гіперметропія) або таракта; такі захворювання, як цукровий діабет, гіпертонія; неправильне застосування очних крапель; довге перебування у погано освітлених приміщеннях.

Лікування глаукоми

Глаукома невиліковна і тому є дуже небезпечним захворюванням. За відсутності лікування хвороба неухильно прогресує і може привести до сліпоті. На ранніх стадіях вилікувати глаукому можна повністю, зберігши первісний зір. Мета лікування при хронічній відкритокутовій глаукомі — уповільнити процес пошкодження тканин ока і відмирання зорового нерва. Для цього внутрішньоочний тиск підтримують медикаментозно препаратами (краплі, таблетки) або найбільш ефективним лазерним методом, а також хірургічними методами (створюють нові шляхи відтоку внутрішньоочної рідини і нормалізують тиск).

Лікування глаукоми в гострій фазі під час нападу закритокутової форми вимагає негайного хірургічного втручання фахівця. Різкий стрибок тиску може викликати необоротну сліпоту, тому необхідно вивести зайву рідину, підтримати баланс рідини і не допустити ушкоджень нерва. Метою лікування глаукоми в закритокутній формі є також полегшення загального стану хворого, яке часто супроводжується головним болем і слабкістю.

Чим небезпечна глаукома?

Результат розвитку глаукоми — незворотна втрата зору, тобто, зір майже неможливо повернути до початкового стану, але лікування дозволяє зупинити розвиток хвороби і даліше зниження зору. Недоліки харчування та постійне підвищення тиску чинить руйнівну дію як на внутрішні структури ока — сітківку, кришталік, так і на зоровий нерв, викликаючи його атрофію (поступове відмирання), в результаті чого і втрачається зір. Запобігти сліпоті може лише своєчасне звернення до лікаря, що не завжди можливо в латентній фазі глаукоми (коли пацієнт не помічає жодних симптомів). Тому дуже важливо проходити регулярне обстеження зору у лікаря-офтальмолога.

Світлана ГУМЕНЮК, лікар-офтальмолог Тернопільського районного територіального медичного об'єднання.

До відома пенсіонерів!

Управління Пенсійного фонду України в Тернопільському районі просить отримувачів пенсій своєчасно повідомляти органи, що призначають та виплачують пенсію, про прийняття на роботу, звільнення з роботи, зміни в складі сім'ї, зміни місця проживання та інші обставини, що можуть вплинути на пенсійне забезпечення. **Тел. для довідок: 53-50-72, 53-51-54.**

Допоможе “телефон довіри”

Начальник Державної фінансової інспекції в Тернопільській області Федір Бортняк просить громадян області максимально жорстко реагувати на можливі прояви корупції або службового недбалства в діях її працівників. Якщо ви відчуваєте упередженість з боку фінансового інспектора, формалізм чи відхилення від нормативно-правових актів у його роботі, негайно дзвоніть на “телефон довіри” за номером (0352) 52-54-05.

У той же час Федір Бортняк з метою дотримання фінансової дисципліни, раціонального і цільового використання державних коштів та недопущення їх розкрадання закликає усіх до співпраці з Державною фінансовою інспекцією України в Тернопільській області. Якщо Вам відомі факти неправомірних вчинків у роботі чиновників з державним майном та грошима, а тим більше факти їх незаконного привласнення, не вагайтесь — дзвоніть на “телефон довіри” за номером (0352) 52-54-05.

Зі скаргами, запитаннями та пропозиціями також можна звертатися на “телефон довіри” Державної фінансової інспекції України за номером (044) 425-38-18.

Астрологічний прогноз

від Івана Круп'яка з 17 по 23 березня

ОВЕН (БАРАН)
(21.03 — 20.04)

Бажано зібратись з усіма силами, бо проблеми в сім'ї стануть причиною чималих клопотів. Не ламайте собі голову над тим, що вас хтось у чомусь звинуватить або цілком безпідставно зведе наклеп. Згодом усе вирішиться і ви навіть матимете з цього користь. Очікуйте романтичного знайомства. Будьте обережні за кермом і при роботі з механізмами.

ТЕЛЕЦЬ (ТУР)
(21.04 — 20.05)

Якщо ви дозволили собі необачність “засвітितись” зовсім не в тому оточенні, де вам хотілося б, то тепер доведеться виправляти усі прорахунки. На цей час вам найкраще усамітнитись. Складна ситуація на роботі врешті вирішиться на вашу користь, і в цьому вам допоможе вроджене вміння йти на компроміс там, де це необхідно.

БЛИЗНЮКИ (ДВІЙНЯТА)
(21.05 — 21.06)

Маєте нарешті визначитись, що для вас важливіше, — любов чи робота. Якщо позаочі хтось пліткує про вас, то це їхня справа, а ви робіть так, як підказує інтуїція. Службовий роман додаватиме вам адреналіну, та, попри все, постарайтесь зберегти своє добре ім'я. Вам запропонують співробітництво або нову посаду.

РАК (ЧИСТОВОД)
(22.06 — 22.07)

Перші дні тижня будуть заповнені метушеною та намаганням вирішити всі проблеми одночасно. Звертайтеся до своїх друзів і компаньйонів, які, безперечно, зрозуміють вас і допоможуть владнати деякі справи. Щодо особистого, то у вас з'явиться нова пасія. Між тим, не раджу втрачати голову.

ЛЕВ (ЗВІРОЦАР)
(23.07 — 23.08)

Настав час, який вимагатиме від вас пильності і граничної обережності. Не бажано ділитись з кимось своїми планами, конфліктувати чи, тим паче, ставити ультиматум. Не поспішайте купувати щось значиме і будьте дуже ощадливі. До близьких будьте уважніші і чуйніші. Якщо вам доручать важливу справу, беріться за неї з відповідальністю, це стане початком чогось нового для вас.

ПАННА (ХЛІБОНОША)
(24.08 — 23.09)

Для представників цього знака тиждень обіцяє бути цікавим. Звертайте увагу на різні пропозиції, а також зумійте вдало подавати свої ідеї. Якась випадкова зустріч буде дуже корисною і повчальною для вас. У вихідні насолоджуйтесь приємним спілкуванням або відпочинком на природі.

ТЕРЕЗИ (КАНТАР)
(24.09 — 23.10)

Якщо на початку тижня вам запропонують поїхати у відрядження, добре зважте усі плюси і мінуси, в усякому разі більш сприятливим для цього буде наступний тиждень. Весна пробудить у вас молодецький запал і високі почуття, вам не захочеться засиджуватися в офісі чи вдома, ви будете прагнути романтичних пригод.

СКОРПІОН (ЗЕМЛЕДУХ)
(24.10 — 22.11)

Незважаючи на щоденні справи і суцільну метушню, не завадить зупинитись і озирнутись довкола. Цей тиждень досить сприятливий для прийняття важливих рішень, однак треба зважати не тільки на свої бажання, а й прислухатися до голосу

розуму. Якщо у вас виникнуть труднощі, вам зможе зарадити кохана людина.

СТРІЛЕЦЬ (ЖОВНІР)
(23.11 — 21.12)

Відверте демонстрування почуття власної гідності може виявитися навіть доречним, а тому варто відмовитись від різких кроків і гарячкових рішень. Усі плани, пов'язані з фінансами, зможе втілити в життя. В особистому житті ймовірно розуміння, однак сприймання свого партнера таким, яким він є, гарантує взаєминість.

КОЗЕРІГ (ЦАПОК)
(22.12 — 20.01)

Цього тижня вас чекає успіх у всіх важливих справах, якщо будете спокійними і цілеспрямованими. Ситуація складеться так, що вам доведеться добре усвідомлювати кожен свій крок. Щодо романтичних почуттів, то будьте чуйними і не наполягайте на своєму, бо можете зіпсувати стосунки, які дуже цінуєте.

ВОДОЛІЙ (ВОДОНОС)
(21.01 — 19.02)

Вам пропонуватимуть участь у якійсь справі, і хоча ризик — не ваша стихія, усе ж не відмовляйтесь, бо вас чекає успіх, на який навіть не сподіватиметесь. Якщо об'єкт вашої пристрасті не звертає на вас уваги, не впадайте у депресію, адже ще невідомо, кому пощастить.

РИБИ
(20.02 — 20.03)

Вам випаде чудова нагода піднятися на кілька щаблів вище по кар'єрній драбині. А ще цей тиждень сприятливий для відряджень, ділових зустрічей і укладання угод. Словом, у вас чудовий вигляд, гарний настрій і добрі перспективи.

Усміхніться

Троє п'яних їдуть мотоциклом. Дайшник:
— Зупиніться!
Мотоцикліст:
— Четвертого не беремо!

Студент дзвонить матері в інше місто:
— Мамо, доброго дня, як ваші справи, як здоров'я?
— Синку, міжміські дзвінки дорогі, тому кажи одразу, скільки висилати.

Мати лає дитину:
— Ти ж справжнє поросля, весь брудний!
Ти знаєш, що таке поросля?
— Так, мамо, це син свині...

Сидять два електрики на стовпі і сперечаються:
— Земля!
— Ні, фаза!
Повз них іде бабуса. Електрики старенькій:
— Бабцю, подайте провід.
Старенька подала їм провід і пішла далі.
— Я ж казав “земля”, а ти “фаза, фаза...”

Психіатр заспокоює пацієнтку:
— Ви кажете, що повз ваше вікно постійно їздять вантажівки і шофери заглядають у спальню? Ну, це ще не означає, що у вас психічний розлад.
— Правда, лікарю?
— Звичайно!
— Але я забула вам сказати, що живу на шостому поверсі.

Подільське СЛОВО

Виходить з березня 1967 року.
Засновник — Тернопільська районна рада

Головний редактор
Ганна МАКУХ 528878
Редактори відділів:
Ірина ЮРКО
Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ..... 528830
Відповідальний секретар
Людмила ДЕЙНЕКА
Літературний редактор
Тетяна СВИНАРИК
Бухгалтерія, довідки 528830

Позиція авторів може не збігатися з позицією редакції. За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Рукописи не рецензуються і не повертаються.
® — політична реклама

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.
Розрахунковий рахунок 26003250972001
ТФ КБ Приватбанк міста Тернополя, МФО 338783, ідентифікаційний код 02475351.
Реєстраційний номер
ТР №186. Тираж 2580
Індекс 61357. Зам. № 399.
Email: podilске_slovo@ukr.net

Газета виходить у п'ятницю.
Віддруковано видавництвом
«А-Прінт» ТОВ «ДІМ», м.Тернопіль,
вул.Текстильна, 28, http://a-print.com.ua/
тел. (0352) 52-27-37, (067) 350-17-94.

Відповіді на кросворд, вміщений у №10 від 07 березня 2014 року.

КАРТОПЛЯ БОГАРТ
ЕРЕАЕС
ПЕТА МАРАФОН Т
БЕМО САВЕ Е ОМА
АРІПА РЕЗОЛ МЕД
ТРЕК ОАЛЬ ЕРІ
АЗУ ДАНКО ЕС О
РАФРАН АЗАН
ЕБРО ІМРЕ ФАТ
ЯС САЙГАК АЛОВ
ЕРА ТАТО АРАСА
ЕВЕ СОНЕТ І С
МБУРА РЛЕМ ТІК
ЕОЛЕНА ТЕРЕЗИ О
ЖИР БАС ВИСОТА
ИДУФА БАНАНСУ
РАРСЕН АТА АРК
ІМАРКО А П
ЧАРА АРАБЕСКА
ЧАТС ЛУР БАРКАС
ЯЛОТ ЯМА А ІЛОТ
БОЛОНКА ЮТ КОРА

перший великий український журнал кросвордів!

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 98552

К У К Р А Ї Н С Ь К І К Р О С В О Р Д И

→	↘	↘	↘	↘	↘	Початкова частина книжки	Взяття під варту	↘	↘	↘	↘	↘	Колишня валюта Словенії	↘	Імідж
І Куба, і Крит		Біговий кінь		Перего-ни ві-ральни-ків		М'який стілець з биль-цями	h	Переріз		Графарет, шаблон Запліч-ний мішок					
	→	f		Золо-тистий заєць	Анаамбл	Велике внутріш-нє збуд-ження	→						Перший вихід на сцену		Благо-родний олень
Ріка в Пів-денній Азії		Рідка арома-тична речовина	↘					Пре-зен-тація		Фран-цузька "пані"					e
Виступ у скелі	→					Опер-на партія		Дере-вина сосни	↘						
	↘				Пуза-нок					Посе-редник в укладан-ні угод	Салат		Начиння для годівлі тварин		
Пози-чені гроші		Бур-штин		Валю-та	→			Яма з дощо-вою водою	→						
→				Скуп-чення крижин	Мислив-ський лягавий собака		Шлаг, виток	Вина-хідник теле-графу		Кора-ловий острів					
Зуб хижака		Опові-дання П.Ку-ліша	→				Гра з шайбою та ключкою	↘				Обряд, цере-монія		Вияв жалю за провину	
→	↘			Кеш'ю		СІ	→			Занят-тя у школі					
На-клад-не срібло		b		Частина набою Циган-ський намет	→			Різкий рух		Вио-крем-лення майна	→				
→						"Харчі" для комара	→			Окраєць хліба	Решітка на вікні		За-лишки споруди		
Корми для свій-ських тварин			Ящірка	Най-давніша ера Землі	↘			Пасто-подібний молоч-ний продукт	g						
→	↘				Водя-ний бурун	↘			Світська вечірка Корона понти-фіка	→					
... тьму-ща, безліч		"... лебеді летять", Стель-мах	→			Виво-док	→	Батьків-щина Антоніо Вівальді							
→				Харчо-вий пайок	Лава у вигляді купола							Мор-ський мо-люск		Збори керів-ництва	
Ту-рець-кий солдат		Аб-хазька кутова арфа	→	Запо-вітне бажан-ня		І холо-дець, і бу-льйон	Най-кра-щий захист	Техніч-ний алмаз	Сибір-ський "кефір"	→					
↘			↘		Дослів-ний уривок тесту	Асорті Бойова машина	a					Вітряк		"Колега" лірики та драми	
		Судо-ми		Маре-во в пустелі	↘			Одини-ця сили струму	→						
↘		d				Век-сельне гаран-тування	→			Гілка з шиш-ками	→				
		Довга загост-рена палиця		Риса, при-кмета	→			Цер-ковний орган							c
↘						Врода	→			Космічне агент-ство США	→				

a

b

c

d

e

f

g

h

Такі чудові речі виготовляють учасники гуртка "Робота з бісером" Мишковицької ЗОШ І-ІІІ ст., що у Тернопільському районі (керівник Марія Оленюк).

Розумники з Мишкович

Галина ЮРСА —
ТРР "Джерело".
Фото автора.

З радістю черговий раз відвідала Мишковицьку школу. Починаючи з фойє, як на найкращій виставці, є тут на чому зупинити погляд. Де можна — на стінах, віконному склі, дверях — учні та вчителі прикріпили витинанки у формі ангелів, півників, квітів тощо. Вони веселкових кольорів. Вірю, коли б я посміла завітати до школи у невеселому настрої, від одного погляду на ці витинанки, створені учнями, мені б стало набагато веселіше.

Привернули увагу і цікаві аплікації на дзеркалах. Якщо не дуже уважно дивитись, то можна подумати, що для їх виготовлення використовується якась складна техніка. Але, як справедливо зауважують мудрі, усе справді велике, значне — завжди просте. Зрозуміла, роздивившись, що діти вирізали з кольорового паперу смужки. Потім закрутили їх у формі квітів, птахів, метеликів. Вийшло просто і гарно. А головне, напевне, дуже затишно перебувати і навчатись у такій школі, де багато що створено власноруч.

У Мишковичах, окрім захо-

плення аплікаціями, на мене чекали інші сюрпризи. Керівник гуртка "Робота з бісером" Марія Оленюк та її вихованці принесли для огляду чудові речі — сувеніри з бісеру. Вразила майстерність дітей, творча вигадка, естетичний смак і, звичайно ж, посидючість. Адже, щоб створити подібну красу, треба затратити чимало часу. Приємно було поспілкуватися з самими учасниками гуртка "Робота з бісером". Дівчатка захоплено розповідали про свою роботу, успіхи. Адже їх сувеніри, особливо ті, які виготовляли не індивідуально, а гуртом, займали призові місця на виставках образотворчого мистецтва Тернопільського району та області.

У школах району створено свої органи самоврядування. Учні вирішують, як їм відпочивати, чим займатися у вільний від навчання час. Соломія Бутеніць — голова учнівського парламенту Мишковицької ЗОШ І-ІІІ ст. Дівчина має надійних помічників — керівників комісій. Учні самі сліdkують за дисципліною на перервах, станом підручників, успішністю школярів. Члени учнівського самоврядування придумують сценарії свят, урочистостей. Основне їх гасло "Самі вирішили, самі зробили, самі відповідаємо!".

У школі також познайоми-

лась з цікавою дівчиною Тетяною Лучків. Мені сподобалось, що вона сама називає себе шкільною активісткою. Адже це — не титул, вважає дівчина, а, перш за все, велика відповідальність перед своїми товаришами та вчителями. Таня веде здоровий спосіб життя, займається спортом. Разом зі своїми друзями захищає честь школи в різних спортивних турнірах.

Учні молодших класів цієї школи віднедавна мають цікаве заняття — вони артисти місцевого лялькового театру. Їх керівник Марія Волинець розповіла, що діти все — від декорацій до ляльок — роблять своїми руками, використовуючи техніку пап'є-маше, картон, кольоровий папір, тканину. Якщо треба, то у хід йдуть речі старовини, вишивані домашні рушники, дари лісу та городу. Діти поставили п'єсу "Ходить гарбуз по городу". У недалеких творчих планах — казка "Рукавичка".

Приємно також, що всі діти у цій школі гарно виховані. Вони вітаються навіть з незнайомими людьми, яких зустрічають у школі, чемно себе поводити на перерві. Словом, дуже не хотілося покидати таких гарних дітей. У спогадах залишилися миті приємного спілкування, незабутні враження від речей, які вони з допомогою вчителів створили власними руками.

Керівник лялькового театру Мишковицької ЗОШ І-ІІІ ст. Тернопільського району Марія Волинець з учасниками вистави "Ходить гарбуз по городу".

Щиро вітаємо з 60-річчям Великоглибочецького сільського голову **Богдана Володимировича ЗАКІТНОКА**.

Хай Вам щасливо
стеляться дороги,
Життя, неначе щедрий сад, цвіте,
Хай обминають прикросі й тривоги,
А в долю світить сонце золоте.
Нехай здоров'я завжди

добрим буде,

Хай у роботі ладиться усе,
За справи добрі хай шанують люди,
В сім'ю хай доля затишок несе.

З повагою — колектив Великоглибочецької сільської ради, члени виконкому, депутатський корпус.

Педагогічний колектив НВК "Дичківська ЗОШ І-ІІ ступенів — ДНЗ" щиро вітає з днем народження методиста відділу освіти Тернопільської РДА **Оксану Марківну РОМАНЮК**.

Хай ладиться скрізь: на роботі,
в родині,
Щоб радісний настрій у серці не згас,
Все світле і гарне, що треба людині,
Нехай неодмінно приходить до Вас!

Колектив територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) щиро вітає з днем народження соціальних робітників: **Оксану Дмитрівну ПАНЧИШИН** із с. Застінка, **Галину Львівну СТОМАРІВСЬКУ** з с. Чернелів-Руський, **Любов Євгенівну ПАВЛОВСЬКУ** з с. Мишковичі.

Бажаємо миру і світлої долі,
Запалу, енергії, сили доволі,
Творчого вогнику, віри й наснаги,
Щедрості серця, людської поваги.
На довгих стежках Вашої ниви
Будьте завжди здорові й щасливі.

Вітаємо з днем народження заступника головного лікаря ТРТМО з лікувальної роботи **Віталія Михайловича САХАНА**. Шановний Віталію Михайловичу! Прийміть щирі побажання міцного здоров'я, сімейної злагоди та добра, успіхів на професійній ниві.

Бажаємо Вам, щоб надії збувались,
Щоб друзі хороші в житті зустрілись,
Щоб стіл був багатий і затишно в хаті,
Хай дні Ваші будуть веселі, як свято.
Від щирого серця Вам щастя й любові,
Нехай Вам таланить і будьте здорові!

З повагою — колектив Тернопільського районного територіального медичного об'єднання.

Педагогічний колектив Ігровицької ЗОШ І-ІІ ст. щиро вітає з днем народження вчителя географії і християнської етики **Наталію Григорівну ХИТРАК**.

Бажаємо здоров'я, як криця, міцного,
Будьте душею завжди молоді,
Хай Вашу долю освітлюють зорі,
А щастя рікою вливається в дім.

Вітаємо з днем народження лікаря-терапевта ТРТМО **Галину Михайлівну МАЦЕЛЮХ**, медсестру **Любов Олегівну ДУДКУ**, соціального працівника **Оксану Ігорівну КРУПСЬКУ**, молодших медичних сестер **Ірину Семівну КУШИК**, **Олену Василівну ПРУС**, медсестру відділення анестезіології інтенсивної терапії **Надію Іванівну ПЕРЧ**, інженера з техніки безпеки та охорони праці **Ніну Григорівну ФЕДУН**, бармена **Олену Юріівну ФРАНІВ**.

Бажаємо сонця, весняного цвіту,
Хай ранки Ваші будуть сонцем зігріті,
Нехай Вам завжди у будні і свята
Лиш радісна звістка приходить

до хати.

Хай збудуться легко всі добрі надії,
А серце від щастя завжди молодіє.

З повагою — колектив ТРТМО.

Щиро вітаємо з днем народження депутата Великоглибочецької сільської ради **Лілію Ярославівну БОЙКО**.

Бажаєм щастя Вам людського,
Здоров'я зичимо міцного,
Хай доля добра і ясна
Несе Вам радощі з собою,
Хай Вам всміхається весна
З її одвічною красою.
Хай Матір Божа Вас охороняє,
А Господь Бог добро із неба посилає.

З повагою — колектив Великоглибочецької сільської ради, члени виконкому, депутатський корпус.

Вітаємо з днем народження найріднішого в світі дідуся, батька, чоловіка **Мирослава Миколайовича БАРАНА** із села Смиківці.

Хай дороги стеляться крилато,

Будуть чисті, рівні, як струна.
Хай добро не обминає хату,
Як не обминає світ весна.
Хай здоров'я, радість і достаток
Сипляться до Вас, як вишні цвіт.
Хай малює доля з буднів свято
І дарує сто прекрасних літ!

З любов'ю і повагою — онуки Ольга та Андрій, дочка Оксана, зять Юрій, дружина Ганна.

Вітаємо з днем народження лікаря загальної практики-сімейної медицини Великоберезовицької АЗПСМ **Ірину Ярославівну САМПАРУ**, акушерку ФАПу с. Біла **Ірину Ігорівну КОГУТ**, медсестру загальної практики-сімейної медицини Ігровицької АЗПСМ **Надію Василівну КУЗИК**, медсестер стаціонару ТРТМО **Мар'яну Анатоліївну ДІДУХ**, **Тетяну Іванівну КУЛЬЧИЦЬКУ**, **Ірину Стефанівну РОМАНІВ**.

Хай щастя приходить і летить рікою,
Хай горе обходить завжди стороною,
Хай доля дарує Вам довгі літа,
А в серці завжди хай живе доброта.

З повагою — колектив Тернопільського районного територіального медичного об'єднання.

Щиро вітаємо з днем народження голову правління ПАТ "Тернопільміськгаз", заслуженого працівника сфери послуг України, депутата Тернопільської районної ради **Володимира Леонідовича БОБРИВЦЯ**. Хай Ваша невичерпна енергія та досвід і нададі слугувати людям та розвитку галузі. Бадьорості духу, снаги і натхнення Вам на багаті літа!

Хай Вам щасливо стеляться дороги,
Життя, неначе щедрий сад, цвіте,
Хай обминають прикросі й тривоги,
А в долю світить сонце золоте!

З повагою — колектив ПАТ "Тернопільміськгаз".

Щиро вітаємо з днем народження депутата Ігровицької сільської ради **Михайла Володимировича МОКРИЦЬКОГО**.

Хай довгою буде життєва стежина,
Хай радістю кожна наповниться мить,
І все, чим багата й щаслива людина,
В щедротях своїх хай Господь освятить.

З повагою — колектив Ігровицької сільської ради, члени виконкому, депутатський корпус.

Щиро вітаємо з днем народження депутата Ігровицької сільської ради **Любов Ярославівну БУРМАКУ**.

Хай щастя вікує у Вашому домі
І радість хай буде з Вами завжди,
Здоров'я міцного і щедрої долі
Хай Бог посилає на довгі роки.

З повагою — колектив Ігровицької сільської ради, члени виконкому, депутатський корпус.